

Naročnina
za državo SHS:
do preklica:
a) na pošti mesečno Din 14
b) dostavljen na dom
mesečno 12
za inozemstvo:
mesečno Din 23
Sobotna izdaja:
v Jugoslaviji Din 20
v inozemstvu 40
Mesečna priloga: Vestnik SRSZ

SLOVENE

Gene Inzeratom:
Razstojna petina vrata malih
oglasov po Din. 1.— in Din. 1.50;
veliki oglasi nad 45 mm vsi
šine po Din. 2.—, poslana 14
po Din. 3.—.
Pri večjem naročilu popust.
Izboja vsak dan izvenredni
vrednosti in dneva po pravi
niku ob 5. uri zjutraj.
Poština plačana v gotovini

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Recepti se ne vračajo; nevrnjenih pism se ne
sprejemajo. Uredn. list št. 50, uprava št. 326.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun politne hrane.
Ljubljanske št. 650 za naročnino in št. 349 za oglase.
Zagreb 39.011. Sarajevo 7933, praga in dunaj. 24.797.

Intervencija krone.

Belgrajska »Politika« z dne 7. in 8. aprila prinaša značilen uvodnik »Intervencija krone«. V njem izjava, da treba kaotične politične razmere rešiti na poseben, izreden način, ker so razmere postale izredno zapletene in nenormalne. Vse zavisi zato od načina, s katerim naj se poskusi rešiti težavna situacija. Vsi dosedanjí načini rešitve, o katerih je »Politika« razpravljala, ne bi koristili, morda celo škodili ne le kroni, nego tudi narodu. Krona se ne more izreči solidarno z nobeno stranko, ker bi to značilo v današnji situaciji afont proti vsem drugim. V današnjem, v našem položaju, izvaja pisec, morejo pasti ljudje in stranke, a krona mora ostati danes vse bolj kot kdaj prej, ker je danes bolj potrebna kot kdaj prej, a ne toliko enemu človeku, kralju, ne tej ali oni stranki, nego vsemu narodu. Danes je pač tako, da nobena stranka ne čuti o drugi, nihče ne priznava drugega, vsi pa priznavajo eno — krono, ki tvori tako v tem velevažnem trenutku parlamentarne in narodne razbitosti edini osrednji stolp, ki sočasno reprezentira narodno in državno edinstvo.

Ravno to splošno priznavanje in zagnanje v krono pa ji nalaga dolžnost, da aktivno poseže v zamotano situacijo in na poseben način razvzolja zamotani politični položaj, za kar kroni kaže pot — srbska politična zgodovina iz leta 1882., ko je bila Srbija dospela do podobne situacije pod kraljem Milanom, in je ta po svoji inicijativi sklical izredno sejo vseh odličnikov, politikov in nepolitikov, kot prvi državljani vodil sejo izrednega neparlamentarnega zastopstva srbskega naroda ter na ta način dovedel državo do pravega političnega izhoda, ko je došlo do končnega medsebojnega sporazuma glede nove — ustave.

»Politika« misli, da je osnovna misel te historične seje izrednega zastopstva gotovo ta, da ima v izrednih usodepolnih trenutkih vladar dolžnost na izreden način sam poseči inicijativno v politično zavolani položaj ter dovesti nasprotno si sile do končnega sporazuma. Zato je tudi dolžnost kralja Aleksandra, da nastopi kot posrednik ter kot tak pozove Hrvate, Slovence, Srbe in Muslimate na izreden sestanek z edinim pozivom: bratski sporazum! »Od njih se, od g. Radića in vseh njegovih poslancev, ne zahteva niti prisega za zvestobo, niti prisega na ustavo. Od njih se zahteva samo to, kar oni hočejo od Srbov: bratski dogovor.« Gotovo bi nihče ne mogel odbiti takega poziva in ne stopiti k skupni mizi s pomirljivim duhom.

Kakor je ta misel značilna za one, ki stoje za uredništvom »Politike« — dvorni krogi? — prav tako je značilen tudi apel na Srbe, s katerim zaključuje pisec svoj članek, ko piše:

»Vemo, da se bodo ustrašili marsikateri Srbi besede sporazum in dogovor. Vemo, da bodo mnogi Srbi, zlasti Pašić in Pribičević, ponovno navedli svojo teorijo o enem narodu in o pravici, da odločuje večina brez sporazuma. Na njihovo devizo »Ni sporazuma« velimo mi: »Je, je možen sporazum, vsaj poskušnja za sporazum! A ako ne uspe sporazum, vaše pravo večine ne bo preminulo! Ako vi popustite do skrajnih meja možnosti, a Radić ostane še dalje nepopustljiv, potem ne boste vi imeli samo proste roke, nego tudi vso moralno podporo vseh onih, ki bodo ostali in se sporazumeli. In v tem slučaju more tudi krona z mirno dušo in čisto vestjo izročiti vladu in usodo države v roke ljudi dobre volje, onih, ki so ostali in se sporazumeli. Nikoli ne izgubi ta, ki nudi bratsko roko, nego ta, ki jo odbija. Ako vi odbijate bratsko roko, boste izgubili vi. Ako jo odbije Radić, izgubil bo on. Ako se vi vsi ne sporazumete, se sporazume narod preko vaših glav, ker se on danes ne vidi v vas. A če se vi sporazumete, pridobite vi osebno, a pridobil bo tudi ves narod. Ni nevarnosti za državo, ker se morajo po primeru starega drža-

nika, pokojnega Jevrema Gruica v Starem Dvoru, na prvi seji onega zgodovinskega parlamenta, ki mu je predsedoval kralj — državljani, odločno izjaviti oni, ki se boje za to državo, da se to samo po sebi razume, tako-le: »I mi smo za to, da se stopi k reviziji, ali s to omejitvijo, da, dokler mi tu gradimo revizijo, velja sedanja ustava!«

Nahajamo se na zgodovinski točki preokreta. Po kateri poti pojdemo, zavisi od nas vseh, zavisi pa tudi od — krone.

Ta glas v »Politiki«, ki stoji prav blizu dvornih krogov, treba dobro premisliti. Zakaj, znači smer, ki jo misli iti — nositelj naše krone sam, oziroma njegovi

najvernejši svetovalci. Apel na Pašića in Pribičevića pomeni velikol!

Ako je misel, ki jo je sprožila »Politika«, odkritosrčna, ako pomeni resnično preorientacijo odločilnih krogov od vele-srbske mentalitete k pravi jugoslovanski, in ako ti krogi sporazum razumevajo tako, da se država resnično preuredi na podlagi svobodne zveze Slovencev, Hrvatov in Srbov na samoupravni podlagi, ne pa kakšnega zamišljenega gnilega kompromisa na podlagi kakšnih bistva vprašanja nezadevajočih koncesij — z eno besedo, ako pomeni popolni prelom s preteklostjo, potem upamo na uspeh v blagor države — če ne, bo borba šla dalje.

Radikalna stranka za pogajanja.

Belgrad, 9. aprila. (Izv.) Vaš dopisnik je izvedel danes iz krogov radikalne stranke, da je radikalna stranka voljna z ozirom na načelni dogovor SLS, HRSS in JMO stopiti v pregovore z zastopniki teh strank. V Zagreb, v Ljubljano in Sarajevo so odpisani zaupniki, ki imajo nalogo, da pripravijo te dogovore, ki bi se naj vršili početkoma z vsako stranko posebej, potem pa z vsemi tremi strankami skupaj, ako izgleda, da se doseže sporazum. Preokret v radikalni stranki, ki je dosedaj odklanjala vsak sporazum s Hrvati in Slovenci in se odločila brezobzirno izvajati centralistično ustavo, se je izvršil na vpliv krone, ki želi, da se na vsak način izbeže stiki s Hrvati in Slovenci, četudi bi ne došlo do parlamentarne kooperacije radikalov z njimi. Ako bi Pašić tega ne hotel, je Protić predstavljal, da počne zaželjene pregovore. Nadalje smo izvedeli, da se že jutri (v torek) sestanejo na določenih mestih odposlanci radikalne stranke z zaupniki SLS, HRSS in JMO. Zaraditega se bodoče dni pričakujejo

važni dogodki v notranjepolitičnem življenju. Zelo verjetno postaja, da se bo dne 16. t. m. narodna skupščina sicer otvorila, toda takoj zopet odgodila radi nadaljnjih pogajanj med strankami.

Belgrad, 9. aprila. (Izv.) Danes ob 11. dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta. Glavni del seje je bil političnega značaja. Vsi ministri so poročali o možnostih sporazuma in o vseh mogočih kombinacijah za izhod iz krize, v kateri se nahajajo vlada, radikalna stranka in država. Prebrana so bila vsa poročila iz Zagreba in je bilo sklenjeno, da se do 18. t. m. definitivno razčisti politični položaj. Če bo potrebno, bo vlada odstopila.

Belgrad, 9. aprila. (Izv.) Nek član vlade je danes izjavil vašemu dopisniku, da namerava Pašić 15. t. m. predati demisijsko vlado. Na ta način bi 16. t. m. ob 9. dopoldne najstarejši poslanec prebral ukaz o ostavki vlade, nakar bi se seje odgodile do sestave nove vlade.

Grozeč razcep med demokrati.

NERVOZNOST IN RAZCEPLJENOST MED DEMOKRATI.

Belgrad, 9. aprila. (Izv.) Demokratska stranka postaja nervozna radi pasivnega zadržanja radikalne stranke. Po njenem mišljenju bi morala dati sedanja vlada takoj ostavko, da bi bil dostop vseh strank do krone prost in da bi si stale vse stranke v pogajanjih ravnopravno nasproti. Toda Pribičević osebno je s taktiko radikalne stranke za ločevanje ter upliva na predsednika narodne skupščine dr. Lukinića, da še ne svetuje kroni demisijske radikalne stranke. S tem hoče preprečiti, da bi Davidović oficijelno prišel v stik s krono, v koje rokah je sedaj ključ do razvzolja motne situacije.

PRIČEVIĆ SE POGAJA S PAŠIĆEM.

Belgrad, 9. aprila. (Izv.) Kakor je vaš dopisnik že poročal, so se med radikali in demokrati začela pogajanja. Ta pogajanja so se nadaljevala tudi med pravoslavniimi velikonočnimi prazniki. Niti s strani radikalov niti demokratov se ne izdajajo nikakva poročila o pogajanjih. V imenu radikalov se pogaja minister za vere Ljuba Jovanović, v imenu demokratov pa Svetozar Pribičević z nekaterimi svojimi ožjimi pristaši. Ta pogajanja so značilna za razmere v demokratskem klubu. Pribičević ima v svrhu pogajanj z radikali konferenco, katerih se udeležujejo samo njegovi pristaši, med tem ko so pristaši Davidovića od konferenc izločeni. Razdvojenost v demokratskem klubu se kaže danes bolj kot kdaj prej in je čisto gotovo, da pride do popolnega razcepa, če bi Pribičević šel v vladu, ker Davidović in njegovi pristaši niso pod nobenim pogojem za sporazum z radikali.

ZEMLJORADNIKI OSTANEJO V OPOZICIJI.

Belgrad, 9. aprila. (Izv.) Danes je imel zemljoradniški klub svojo sejo, katere so se udeležili skoro vsi izvoljeni poslanci. Razpravljali so o vprašanju taktike kluba. Sklenjeno je, da zemljoradniški klub ne gre v nobeno kombinacijo, marveč da se bo držal statuta in programa stranke.

Pogajanja z Italijo.

Belgrad, 9. aprila. (Izv.) Semkaj je došel naš rimski poslanik Antonijević. Na današnji seji ministrskega sveta je poročal dr. Ninčević o zunanjepolitičnem položaju in o odnošajih z Italijo. Sklenjeno je, da vlada še enkrat prouči vprašanje, če gre naša delegacija k nadaljevanju pogajanj v Rim ali Opatijo.

Belgrad, 9. aprila. (Izv.) Tekom teh dni se bosta naša in italijanska vlada pričeli dogovarjati o nadaljevanju opatijskih pogajanj. V tukajšnjih diplomatskih krogih so mnjenja, da do sporazuma še ne bo prišlo tako kmalu radi krize, v kateri se nahajajo naša vlada. Italijanska vlada vztraja na tem, da se pogajanja nadaljujejo v Rimu ali v Florenci. Naš poslanik Antonijević, ki se sedaj mudi v Belgradu, bo dobil od vlade vse potrebne instrukcije in nato odpotoval nazaj v Rim, kjer bo stopil v stik z italijansko vlado.

POROČA ITALIJSKE PRINCEZINJE JOLANDE.

Rim, 9. aprila. (Izv.) Na Kvirinalu se je danes dopoldne vršila poroka princeze Jolande z grofom Calvijem. Predsednik senata Tittoni je izvršil civilno poroko ob asistenci ministrskega predsednika Mussolinija. Nato se je v pavlanski kapeli vršila cerkevna poroka.

LIKVIDACIJA HRVATSKE POKRAJINSKE UPRAVE.

Zagreb, 9. aprila. (Izv.) Semkaj je došel ukaz, da se mora tekom treh dni staviti predlog za likvidacijo pokrajinske uprave.

DR. KOROŠEC POTOVAL SKOZI ZAGREB.

Zagreb, 9. aprila. (Izv.) Danes je potoval skozi Zagreb načelnik SLS dr. Anton Korošec. Kakor je vaš dopisnik izvedel, dr. Korošec ne potuje v Belgrad.

POTOVAL E DEL GATOV HRSS.

Zagreb, 9. aprila. (Izv.) Danes sta odpotovala v Belgrad podpredsednik HRSS dr. Maček in tajnik dr. Krnjević. Odpotovala sta v svrhu dogovorov z radikali. V tukajšnjih krogih se širi vest, da je vodstvo HRSS sklenilo, da pošlje v parlament devet poslancev in sicer enega kmeta in osem inteligentov.

Mussolinijeve izjave o zunanji politiki.

Rim, 9. aprila. V soboto se je sešel ministrski svet, na katerem je ministrski predsednik Mussolini poročal o zunanji politiki. Dal je pojasnila o svojem pogovoru z belgijskim zunanjim ministrom Jasparjem, poročal o stanju pogajanj za trgovinske pogodbe z različnimi državami in povedal, da se je na konferenci v Opatiji sklenila začasna sistemizacija tranzita in trgovine med Reko in Sušakom in organizirala trgovina na meji med Kastvom in sosednim ozemljem. Kar tiče Delte in Baroša, sta italijansko in jugoslovansko stališče nezdružljiva. Sporazum se doslej ni dosegel. Italija ne bo privolila v delitev reške luke ter je šef italijanske delegacije v tem pogledu dobil nova navodila. Pogajanja se bodo nadaljevala. — Potem je Mussolini poročal o svojem pogovoru s poljskim zunanjim ministrom Skrzynskim. Rekel je, da je nasproti Skrzynskemu naglasil, da bi bilo koristno, ako bi Poljska avtonomijo v Vzhodni Galiciji razširila. Potem sta govorila o petroleju in premoči in je Skrzynski pokazal veliko pripravljenost, da ustreže željam italijanske industrije. Končno je poročal Mussolini o svojem sestanku z dr. Seiplom v Milanu in obojestranski najboljši volji za dosego čim najtesnejših prijateljskih odnošajev med obema deželama. Ministrski svet je Mussolinijevo poročilo odobril.

Na mrtvi točki.

Pariz, 9. aprila. (Izv.) Belgijski ministrski predsednik Theunis in zunanji minister Jaspar bosta prišla konec tega tedna v Pariz na konferenco z ministrskim predsednikom Poincarejem. Konferenci bo prisostvoval tudi minister Loucheur, ki bo poročal o svojih vtisih, ki jih je dobil v Londonu. Sodijo, da je bil Loucheur v Londonu kot neoficijelni zastopnik francoske vlade, ki je razpravljala s Bonar Lawom, Lloyd Georgejem in drugimi državniki o vprašanju reparacij in o angleško-francoskih odnošajih. Včeraj je bil Loucheur pri predsedniku republike Millerandu, kateremu je poročal o svojih razgovorih v Londonu.

Pariz, 9. aprila. (Izvirno.) Havas poroča iz Londona: Britanski politični in diplomatski krogi se glede akcije Loucheurja drže rezervirano. Francoska vlada ni doslej britanski dala nobene take izjave, iz katere bi se dalo sklepati, da je voljna privoliti v spremembo verzejske mirovne pogodbe. Zato se britanski politični krogi drže večkratnih izjav Poincareja in zadnje izjave bruseljske vlade.

Rim, 9. apr. (Izv.) »Corriere d'Italia« poroča: Pariški listi pišejo, da se kaže potreba sklicati novo splošno konferenco zaveznikov, ki naj uredi razmere z Nemčijo. Odpor Nemčije je pokazal, da je francosko-belgijska akcija dospela na mrtvo točko. Potreba je novih pogajanj glede reparacij. Belgijski ministrski predsednik Jaspar se je že v Milanu izrazil v tem smislu.

Obnovitev orientske konference.

Pariz, 9. aprila. (Izv.) Iz Carigrada poročajo, da je turška vlada izročila medzaveznikiškim višjim komisarjem posebno noto kot odgovor na zadnje predloge antante. Ta nota je pomirljiva in predlaga ponovno otvoritev orientske konference za 23. aprila. Končno povdarja nota, da bo izločitev gospodarskih vprašanj, pospešila sklep miru.

Maršal Foch pride v Varšavo.

Varšava, 9. aprila. (Izv.) Uradni dopisni urad poroča, da bo prišel 2. maja maršal Foch v Varšavo, kjer se bo kot zastopnik Francije udeležil odkritja spomenika Poniatowskemu. Maršal Foch bo ostal na Poljskem 12 dni in bo obiskal tudi Lvov, Krakov in Poznanj. V Varšavi se mudi francoski general Lerond, ki pripravlja teren za posvetovanja med poljsko vlado

in maršalom Fochom. Ta posvetovanja imajo namen razširiti poljsko-francoske vojaške dogovore na ta način, da pristopi k tem dogovorom tudi Češkoslovaška.

ZA BREZPOSELNE NA ČESKO-SLOVAŠKEM.

Praga, 9. aprila. (Izv.) Ministrski svet je predložil zakonski načrt, glasom katerega se dovoljuje za podporo brezposelnim 220 milijonov češkoslov. kron kredita več kakor ga je predvideno v proračunu za leto 1923.

Začetek orjunaških tolovajstev v Sloveniji proti Slovencem.

DVA SLOVENCA UMIRATA!

V trenutku, ko se krona prizadeva, da bi se dosegel sporazum med Srbi, Hrvati in Slovenci, so Orjunaši, ki jih komandira demokratska stranka, kateri je pošten sporazum trn v peti, uprizorili v soboto zvečer v Slovenski Bistrici tolovajstvo, ki naj še bolj razžge nasprotstva in prepreči mirno rešitev kritičnega položaja v državi. Zapeljani mladenci mislijo, da z dejanskimi napadi na naše ljudstvo utrde narodno in državno edinstvo, ne vidijo pa, da s tem rušijo le državo, provocirajo državljansko vojno in lahko naše ljudstvo izženejo do skrajnega odpora. V naši državi, kjer ni nobenega protidržavnega stremeljenja, ampak le odločna volja, da se država na podlagi narodnega sporazuma konsolidira, ni mesta za fašizem kakor v svojčas komunistični Italiji, kjer je ljudstvo vrh tega nepismeno in politično nezavedno. Tudi ni pri nas na mestu kakšno »Hackenkreuzlerstvo«, ker na naših tleh ne stoji kakšne sovražne čete kakor v Nemčiji. Pri nas je fašizem drzna provokacija mirnih in lojalnih državljanov od strani Pribečevskih gard, ki bi rade s terorjem ohranile na moči demokratsko stranko. Da so začeli ti elementi ravno zdaj divjati, je najjasnejši dokaz temu, da so v službi stranke, katera se boji, da ne bi v naši državi zavel drugačen veter, ki bi pomedel z velesrbstvom in njemu udinjanim pribečevstvom.

Orjunaši so zamislili pretekli teden po laškem vzoru nekako poizkusno mobilizacijo. Da je izpadla zelo klavarno, dokazuje dejstvo, da se je zbralo v soboto v Slovenski Bistrici, kjer naj bi bil ogled orjunaških bojnih trum, okoli 300 Orjunašev, dasi se jih je obetalo več tisoč iz cele države. Kaj se je tam godilo, se še v celoti ne ve. »Jutro« je takoj priobčilo od Orjunašev sfabricirano poročilo, ki se trudi dokazati, da so Orjunaše napadli — Nemci v zvezi s klerikalci! Bajše so Nemci Orjunaše celo obdelavali s kolec po glavi, kar bi bilo zelo slabo sprečevalo za bojno silo orjunstva. Toda vsi tega ni bilo, ampak so uprizorili nemire oboroženi Orjunaši, dasi je bil na licu mesta cel bataljon orožništva pod poveljstvom majorja. Da je »Jutro« poročilo nesramno zlagano, dokazuje tudi »Narod«, ki vali vso krivdo na Nemce in jo odvrta od klerikalcev. Oba lista pa priobčujeta orientalsko bajko, da so vrgli bombo — Nemci! Vrgli so jo pa Orjunaši, ki so bombe iz Maribora s seboj prinesli!

Vsa »impozantna manifestacija nacionalne ideje« v Slov. Bistrici je torej bila ena sama sramota. Pretep, bomba, šest ranjenih oseb, med njimi 3 težko, dva upirajoča, razbite šipe in huronsko tuljenje — to je izpričevalo »jugoslovan-

POVISANJE ZLEZNISKIH TARIFOV NA MAZARSKEM.

Budimpešta, 9. aprila. (Izv.) Dne 13. aprila se bodo osebni tarifi na vseh državnih in zasebnih železnicah kakor tudi na parobrodih povišali za 50 odstotkov.

ORJASKI ZRAKOPLOVI NA ANGLEŠKEM.

London, 9. aprila. (Izv.) »Daily Chronicle« poroča, da namerava ministrstvo za zrakoplovstvo zgraditi 12 novih velikih zrakoplovov — drednotov.

ske nacionalne zavednosti, naperjene proti mirnemu slovenskemu prebivalstvu! Zdaj naj se pa še kdo razburja nad tolovajstvi italijanskih fašistov ali koroskih »Heimatsverovcev« nasproti Slovencem!

Ali so ti ljudje blazni, da mislijo, da s tem utrde narodno misel?

Nasprotno: Ker nismo v napol barbarski Italiji, ampak v kulturni srednjeevropski Sloveniji, se bodo vsi poštenelementi dvignili proti temu divjaštvu. Krvavi bistriški čin bo maščevan od politične zavednosti našega ljudstva, to pokaže bližnja bodočnost.

Izgovor, da je šlo zoper Nemce, je zlagan — bil je oborožen napad slovenskih Orjunašev na Slovence!

O tem nekulturnem činu smo prejeli sledeča poročila:

Slov. Bistrica, 8. aprila.

Že pred kakimi 4 tedni so bili tukajšnji Orjunci sklicali ustanovni shod, pa naši možje in fantje so jim shod razbili. Drugega shoda teden pozneje se je Orjuna sama zbal in orjuncem ni bilo. Za večeraj, soboto zvečer so sklicali orjunci zopet ustanovni shod Orjuncem, katerega pa niso nič naznanili po listih in tudi v Slov. Bistrici ni nikdo vedel za shod. Orjunci so se bali, da jim naši zavedni možje zopet razbijajo shod, zato so bili čisto tiho, da naši niso mogli priti na shod, ker niso vedeli zanj. Za večerajšnji shod so spravili v Slov. Bistrico vse Orjuncem od Zagreba do Ljubljane kakor tudi iz Maribora. Prišlo je večeraj popoldne z vlakom od juga 168 Orjuncem, zvečer je prišla enaka četa od mariborske strani, nekateri z vlakom, drugi pa z avtomobili. Tako se je nabralo do večera okoli 300 Orjuncem. Bili so oboroženi z revolverji in gorjačami, imeli pa so s seboj tudi ročne granate. Bistričani na ta napad niso bili pripravljeni. Ko so opazili oborožene tolpe, so začeli zapirati trgovine, poslovne prostore in hišna vrata, da bi se lažje ubranili. In prav so imeli. Orjunaši so takoj popoldne začeli napadati in izzivati mirne ljudi. V mestu na trgu je stal naš pristaš kmet z dvema vpreženima konjema. Zraven je bila njegova žena. Ko druhal opazi tega našega moža, jo udari za njim. Le konjem se ima zahvaliti ta kmet, da je ušel razbojnikom. Proti večeru so »nacionalisti« zasedli vse ceste v mesto, da nikdo ni mogel v mesto. Med tem so bistriški Orjunci napravili svoj ustanovni občni zbor, na katerem so izvolili odbor. Predsednikom je bil izvoljen dr. Dernovšek, koncipient pri dr. Pučniku. Po občnem zboru, ko je legla temna noč na naše mesto, so začeli prihajati na ulico orjunci! Hodili so po ulicah, oboroženi z revolverji in ostro okovanimi gorjačami, rjovelj so in

vpili, streljali z revolverji, metali kamenje in pobijali šipe. Pred hotelom Neuhold se četa ustavi. Vežna vrata hotela so bila priprta. Ljudje, ki so bili na cesti, so zbežali v hiše. Tudi v hotel so se umaknili nekateri, ter so stali za priprtimi vrati. Vname se boj za hišna vrata. Orjuncem se je posrečilo vrata na pol odpreti. V tem hipu vrže nek Orjunc ročno granato v vežo. Granata se razpoči in rani 6 ljudi, med temi več težko. Tako je torej začela Orjuna prelivali bratsko kri. Pa to še ni bilo zadosti. Zdrviljo dalje proti župnijski cerkvi, streljajo in divjajo, da je bila groza. Okrog polnoči se naložijo na avtomobile ter se med rjoventjem in streljanjem odpeljejo proti Mariboru in na druge strani.

Slov. Bistrica, 9. aprila. (Izv.) Pri napadu Orjunc v soboto zvečer so bili pri hotelu Neuhold ranjeni sledeči:

1. Soršak Ivan, železničar iz Vrholega pri Črešnjevcu zadet smrtnonevarno v prsa. Njegovo stanje je brezupno.

2. Podplatnik Anton, kovaški pomočnik pri Večerniku v Kovačji vasi v Slovenski Bistrici, smrtnonevarno ranjen. Oba navedena so z rešilnim avtomobilom prepeljali v mariborsko bolnišnico. Soršak bo težko preživel nocojšnjo noč, ker ima vsa prsa razbita.

3. Pečovnik Ivan p. d. Marot iz Šmartna na Pohorju, delavec, ki se je vračal z dela v Slovenski Bistrici.

Velik zbor S. L. S. v Mariboru.

Maribor, 8. aprila.

Na željo železničarskih, delavskih in kmetijskih organizacij SLS je sklicalo mariborsko vodstvo SLS za nedeljo 8. aprila v Maribor velik javen shod kot manifestacijsko zborovanje zmagujočih vrst SLS. Brez vseh plakatov ali kake posebne agitacije je dospelo v Maribor iz vseh delov Slov. Stajerja okoli 2000 (dva tisoč) odličnih somišljenikov. Železničarji, delavci in obrtniki so poleg kmetijskih zastopnikov bili zelo dobro zastopani. Dasiravno je skrajno slabo vreme nastopilo že zgodaj zjutraj, vendar to ni prav nič oviralo naših ljudi na pohodu v Maribor. Ves teden pred shodom so orjunci grozili, da pridejo nad nas z revolverji in ročnimi granatami. A vse to je še bolj strnilo naše organizirane vrste.

Ob 10. uri so se zbrali zborovalci v cerkvi in pred cerkvijo sv. Alojzija na Glavnem trgu, kjer je urednik ž. g. Golec služil za udeležence sv. mašo. Nato se je razvil od Glavnega trga čez Stolno ulico, Slomškov trg. Gledališko in Trubarjevo ulico veličasten sprevod tisočih zborovalcev na veliki vrt pri Gambrinu, kjer je bilo zbranih že več stotin naših. V sprevodu so korakali dr. Leskovar s klubom občinskih svetnikov SLS, 7 poslancev Jugoslovanskega kluba in gotovo nad 100 županov. Ker je z neba kar lilo in mestoma padal gost sneg, se je zborovališče tako uredilo, da so se zborovalci razdelili v veliko Gambrinovo dvorano in na pokriti del vrta. A na stotine zborovalcev še ni imelo prostora pod streho. Ves vrt je bil poln dežnikov.

Shod je otvoril poslanec Vesenjaki in predlagal sledeče predsedstvo: dr. Leskovar, kmet Jakob Florjančič, železničar Fr. Veronek, slikarski mojster Ivan Lorber in poštni uslužbenec Miha Lahovič.

Predsednik dr. Leskovar je nato v pristranih besedah pozdravil zborovalce in povdaril, da se vrši današnji shod v znamenju zmage slovenstva.

vobče prenehal biti zame. Kako dolgo sem plul — to sam Bog vedi. Ali je trajala ta pot celo večnost, ali je bila le kratek skok od meseca na zemljo — ne vem.

Prost, svoboden, rešen vseh vezl, ki priklepajo duha na snov, breztelesen sem se zdel.

In prost tesnih telesnih okov se je dvignil moj duh v dosedaj nepoznane višine.

Gledal sem svoje življenje —. Povsod nerodnosti, neumnosti, povsod pogreški —. Kako slepo sem hitel sedaj za to, sedaj za ono namišljeno srečo, pa se povsod varal, povsod zmbtil, in pri vsem tem izgubljal svoj cilj zpred oči.

Čemu sem živel —? Ali sem šel za svojim pravim ciljem —? Ali nisem potratil že polovico svojega dragocenega življenja za prazne ničevnosti —?

In večnost, moj pravi in končni cilj, mi je stopila pred dušne oči. Saj sem jej bil tu gori tako blizu, tako blizu, da sem čutil njen dih, slišal njen grmeči, zemljane neslišni glas, ki oznanjuje cilj in konec človeškega življenja, ki izprašuje vest in napoveduje sodbo —.

Zdelo se mi je, da nimam več telesa, da sem umrl, da potuje moj duh po večnosti — k Bogu —. In zemlja in mesec in vsi nebeški svetovi so izginili pred to veliko mislijo in z njimi moje dosedanje življenje, moji spomini — vse se je utopilo v misli na Boga, večnega, brezkončnega, — Stvarnika, — Sodnika —.

4. Lunežnik Filip iz Kovačje vasi, delavec, se je tudi vračal z dela.

5. Polc Šimon iz Bistrice, oče velike družine, ki se je slučajno nahajal v bližini hotela Neuhold.

Šesti ranjenec je neznan, ker je takoj po napadu zginil. — Vsi ranjenec so prišli v bližino samo iz radovednosti.

V hotelu Neuhold je bomba razbila vse šipe in vrata. Ugotovljeno je, da je bila bomba vržena iz avtomobila, ki se je ustavil pred hotelom Neuhold in na katerem so se nahajali mariborski Orjunci. Avtomobil je last družbe »Orient«. Osebe, ki so vrgle bombo, so bile v Mariboru aretirane. Od strani pristašev SLS in od strani Nemcev ni bilo nobene protiakcije proti občnemu zboru Orjuncem, ker nihče ni vedel, da bo Orjuna zborovala v Slov. Bistrici.

Med prebivalstvom v mestu in v cellem okraju vlada velikansko razburjenje. Glavni krivci krvavega dogodka v Slovenski Bistrici so: Odvetniški kandidat dr. Avgustin Reisman iz Maribora, ki je bil duševni vodja napada na Slov. Bistrico, predsednik bistriške Orjunc dr. Dernovšek, koncipient pri odvetniku dr. Pučniku v Slov. Bistrici, okrajni živinozdravnik Škofič v Slov. Bistrici, štirje demokratski učitelji v Slov. Bistrici, Kukovčev kandidat ključavničarski mojster Gumzej, Pinter Alojz ml., trgovec v Slov. Bistrici ter nekaj državnih in zasebnih uradnikov.

Kot prvi govornik je nastopil poslanec Vesenjaki, ki je v navdušeno prepričevalnih besedah poročal o političnem položaju od volitev do danes. Po končanih in z nepopisnim navdušenjem zborovalcev spojenih besedah poslanca Vesenjaka je poročal o gospodarskofinančnem položaju v naši državi poslanec Pušenjak.

Poslanec Zebot je omenil uvodoma krvavi zločin Orjunc v Slovenski Bistrici in nato govoril o koncentraciji delovnega ljudstva v okvirju SLS.

Nato so bile prečitane naslednje resolucije:

1. Zbor SLS mariborskega okrožja zbran dne 8. aprila 1923 v Mariboru, naroča izvoljenim poslancem SLS, da pod nobenim pogojem ne odnehajo od glavne zahteve SLS, od zahteve po avtonomiji (zakonodajni samoupravi) Slovenije in da odklanjajo sodelovanje v vsaki vladi, ki ne bi dala zadostnega jamstva za izpolnitev te zahteve.

Zahtevamo, da vlada takoj potrebno ukrene, da odstrani grozečo gospodarsko propast Slovenije in da zboljša naravnost neznošen položaj vseh delovnih slojev, posebej državnih nameščencev in železničarjev, invalidov in drugih trpečih, ki postaja vsled nebriznosti vlade tako kritično, da ogroža objektivnost in nepristranost naše državne uprave in s tem tudi avtoriteto državnih oblasti.

Zbor SLS zagotavlja Jugoslovanski klub, da je slovensko ljudstvo voljno vztrajati v boju za te svoje zahteve do skrajnosti in da se ne plaši nobenih žrtv za dosego teh zahtev.

2. Zbor pozdravlja blok Slovencev in Hrvatov kot parlamentarno zvezo.

Ko so bile soglasno in z velikim navdušenjem sprejete resolucije so še govorili poslanci: Davorin Kranjc, kot zmago slaven zastopnik Savinjske doline, poslanec Falež in poslanec Andraž Bedjančič.

Z največjim navdušenjem so zborovali ci pozdravljali prekmurskega poslanca Gezo Šiftarja, ki je prinesel na zbor

Prvi zemljani na mescu.

Čudežni doživljaji dveh Angležev. 49 Angleški spisal H. G. Wells. — Poslovenil — e —. (Dalje).

Po dolgem premišljanju sem torej našel, da bo najbolje, ako se spet približam mesecu, kolikor sem se smel, ne da bi padel nazaj nanj. Nato sem moral dati svoji obli tako smer, da je prišla za mesec in letela proti zemlji, ter odpreti vsa okna zemeljski privlačnosti.

Tak je bil moj načrt.

Ali bom po tej poti sploh kedaj prišel na zemljo, — ali pa se bom lovil in sukal kje med zemljo in mesecem, ali pa plul in blodil po vesoljnem vsemirju celo dolgo večnost in zašel na bogvedi kateri daljni, neznani svet — tega si nisem mogel povedati.

Le to vem, da sem imel mnogo več sreče nego pameti, ko sem odgrinjal in zagrinjal zdaj to zdaj ono okno in skušal najti pravo smer. Slučaj, gol slučaj je bil, da sem pravo zadel. Če bi bil tistikrat to vedel, kar vem sedaj, kako nevarnem namreč da je bil moj položaj in kako so bili vsi pogoji za srečno vrnitev naravnost zoper mene — niti genil bi se ne bil, niti dotaknil bi se ne bil električnih gumbov, prepustil bi se bil usodi in počasni, gotovi smrti —.

Odgrnil sem torej vsa okna mesečevemu vplivu in padal navzdol z rastočo naglico —.

Bliže in bliže, večji in večji mi je prihajal mesec naproti. Sedaj sem bil dovolj blizu, bliže nisem smel, da nisem padel nanj.

Zastrl sem spet vsa okna in v čudni, vrtoglavi zmedenosti sem čakal nekaj časa, na to pa sem odgrnil okna v smeri proti zemlji.

In sedel sem med svoje stvari, da bedim in opazujem uspehe svojih poskusov. Električno luč sem ugasnil, štediti sem moral z električno silo. Tema je bila krog mene, le nešteto zvezd je sijalo s črnega neba in zemeljska poluobla s svojimi čudnimi marogami in pegami je rahlo svetila k meni skozi okno.

Opazoval sem te zemeljske pege. Ali so bili to oblaki —, morja —, celine —? Tam sem nekda prebival tudi jaz, Bedford, živel in uganjal neumnosti —. In zazdelo se mi je, da vidim, da gledam samega sebe, da gledam Bedforda, njegovo življenje, njegova otroška, mladostna, moška leta, kakor človek opazuje mravljo ob gozdni poti, ki se trudi in muči in dela brezmiselne kretnje in se bolj in bolj oddaljuje od svojega cilja —.

Krog mene je vladala nemotena tihoča, kakršna vlada le v vesoljnem prostoru, gori med nebeškimi svetovi. In neverjetno, pa res — četudi sem bil sam v teh neizmernih nebeških prostorih, — strahu ali samote nisem čutil. Prav tako tudi gladu, žeje, dolgega časa in drugih zemeljskih in telesnih potreb nisem čutil. Čas je

In čakal sem, pričakoval nečesa velikega, odločilnega —.

Ali tako čuti duša, ko se loči od telesa, ko odpotuje z zemlje, in gre na sodbo, — svoji večni usodi naproti —?

In po dolgi, dolgi, celo večnost traja joči dobi — ali pa po kratkih trenutkih, ne vem — sem začel rahlo lezti proti tlom oble in za menoj je prilezla prtljaga. Sedel sem na stekleno steno oble in pod menoj je sijala poluobla — planet zemlja —.

Priplul sem v območje zemeljske privlačnosti in z oblo vred je potegnila mojega duha zemlja nazaj k resničnosti, pa tudi nazaj v snov in telesnost —.

Moja prva misel je bila: kje, kako bom priletel na zemljo —?

XXI.

Kako je prišel Bedford nazaj na zemljo.

Ko sem priplul v zgornje zračne plasti je bila smer mojega poleta vzporedna s površjem zemlje. Hitreje in hitreje sem padal. Stena oble je postajala vroča od zračnega trenja.

Daleč spodaj pod menoj je visela množica nešteti zvezdami silna obla zemeljske pol razsvetljena od solca, pol v mraku in temi. Bolj in bolj se je večala, bliže in bliže mi je prihajala, vedno večji kos zvezdnatega neba je zakrivala. Vedno razločnejše se očitavale celine in morske obale. Nekje daleč v stran so zakrivala goste plasti oblakov oblo. In pod menoj je ležalo sinje morje v mračni polutemi.

vanje avtonomne pozdrave naših vrlih Prekmurcev.

V imenu delovnega ljudstva je pozdravil navzoče železničar Franjo Lajh.

Manifestacijsko obiskano zborovanje je trajalo nad dve uri in vsi zborovalci so v dežju in snegu vztrajali do konca.

Iz zunanje politike.

* Odstranjen parlamentarna kriza v Avstriji. Ko se je dr. Seipel vrnil iz Italije, je našel doma precej nevarne razmere. Vlada je bila namreč sklenila predložiti parlamentu zakonski načrt, naj se omeji število ministrstev in uradov, da se na ta način tudi na najvažnejših mestih začne varčevanje, ki je za Avstrijo in tudi mnoge druge države tako važno. Vlada je predlagala n. pr., da se vojno ministrstvo, ki za Avstrijo res nima prevelike važnosti, združi z drugim ministrstvom ter da odpadejo pri vojaštvu nepotrebna mesta civilnih komisarjev in vojaških svetnikov, ki so bila ostanek iz revolucionarne dobe. Temu pa so se uprli socialdemokrati, ki so hoteli ohraniti po voj. svetih še vedno nekaj vpliva na avstrijsko armado. Začeli so obstrukcije. Zdelo se je, da je prepad nepremostljiv. Toda dr. Seipel je začel takoj pogajanja, ki so dosegla, da ostane vojno ministrstvo samostojno, zato pa se justično ministrstvo združi z notranjim. Število civilnih komisarjev v vojni upravi se zniža na 3, pravice voj. svetov pa se omeje. S tem je Seipel dosegel svoj namen, omogočiti varčevanje ter izriniti iz voj. uprave politiko.

* Odkritja o vzrokih svetovne vojne. »Humanité« objavlja II. del od sovjetske vlade izdanih dokumentov iz carskega tajnega arhiva, ki dokazujejo, da sta Sasonov in Izvoljskij namenoma delala na vojsko. Vidi se pa iz njih tudi, da so vlade parlamente hotele postaviti pred izvršena dejstva, valeč krivdo na nasprotno stran. Stara stvar!

* Volivna reforma v Italiji. Komisija vrhovnega fašistovskega sveta v Rimu, ki ima nalogo, da prouči volivno reformo, se je izrekla za večinski sistem; povečajo pa naj se volivna okrožja, tako da bi se lista, ki dobi največ glasov, smatrala kot v celoti izvoljena, ostali mandati pa bi se po proporciju razdelili med druge stranke.

Politične vesti.

† Veličasten zbor SLS. V nedeljo dopoldne se je vršil pri Kostanjevici na gori pri »Materi božji dobrega sveta« po sv. maši tabor SLS, ki ga je priredila Okrajna kmečka zveza za krški okraj. Kljub slabemu vremenu se je zbralo z vseh krajev krške doline blizu 2000 ljudi. Govorila sta poslanec Sušnik in kaplan Tomazin. Shod je bil veličastna manifestacija ljudstva za nedeljeno in samostojno Slovenijo. Ljudstvo je z navdušenjem odobrilo sedanjo politiko SLS in soglasno sprejelo tozadevne resolucije. — Popoldne istega dne se je vršil ob obilni udeležbi v dvorani Izboraževalnega društva občni zbor SKZ. Po poročilu poslanca Sušnika o političnem položaju so se pretresala razna nujna gospodarska vprašanja ter se je izvolil nov odbor SKZ, ki bo imela zopet svoj sedež v Cerkljah pri Krškem.

— Shodi Kmetске zveze v krškem okraju. Preteklo nedeljo sta se vršila zelo dobro obiskana shoda KZ na Studencu in Bučki. Na obeh shodih sta govorila posl. dr. Kulovec in ravnatelj Zarn. Na Studencu se je po shodu ustanovila KZ. Na Bučki je bil celo dopoldne vinarski tečaj, ki ga je imel g. Podboršek, načelnik vinarskega oddelka Gospodarske Zveze.

† Shod v Boh. Srednji vasi. V nedeljo dopoldne ob 11. uri se je vršil shod Kmetске zveze v dvorani občinskega doma v Srednji vasi, na katerem je govoril poslanec Gostinčar o potrebi organizacije in to posebno kmetске in delavske. Dalje je poročal o direktni oddaji gozdnih delavcem in voznikom v državnih šumah ter pašnikih na planinah. Sprejele so se tri resolucije, ki zadevajo te stvari in pa dohodninski davek. Zborovanje je bilo zelo dobro obiskano in to vključno pozni dopoldanski uri in slabemu vremenu. Razpoloženje ljudstva je izvrstno. Popoldne se je pa vršil občni zbor Kmetске zveze in pa predavanje g. Krištofa o živinoreji. Po zauku je bil sestanek nekaterih mož-kmetov in železničarjev v Boh. Bistrici, na katerem jim je govoril poslanec Gostinčar o potrebi dobre stanovske organizacije. O tem je govoril tudi g. Kriek iz Ljubljane.

† Sapo je zaprla našim centralistom agotovitev, da Slovenija vse svoje izdatke pokriva čisto sama in pošilja ogromen del davščin še v belgajsko centralo, ne da bi od tam prišel v našo deželno nazaj en sam vinar. Ata »Narod« ne ve na to nič drugega odgovoriti, kakor da se sklicuje na svojo nevednost, češ da so mu računi finančne delegacije neznani. Ata »Narod« je še marsikaj drugega neznanega, kar pa je le njemu v nečast. Edino, kar ve povedati, je, da Slovenija ne plačuje železnice in vojaštva. To se vendar samo po sebi razume, da železnice vzdržuje cela drža-

va, ker so tudi v korist celi državi in ne le Sloveniji. Isto velja o vojaštvu. Sicer pa država železnice tako sijajno vzdržuje, da jih misli predati ameriškemu konsorciju, sicer se bo v kratkem času železniški promet sploh ustavil. Kar se pa vojaštva tiče, bi se tudi dalo veliko prihraniti, ako bi se ne kupovale za drag denar v Franciji stare puške, ki pohajajo še iz časa vstaje Abd el Kaderja proti Napoleonu III. Tudi o banaškem žitu se blede atu »Narodu«, ki ga mora naša dežela uvažati iz Banata in ki ga baje ne bo, če bo Slovenija avtonomna. Mari tega žita ne plačujemo? Ali nam ga pošilja Pašić morebiti zastoj? Žito nam bo vsak rad prodal, če ga bomo pošteno plačali. Ata »Narod« res ni za nikamor kakor za k »Mačku« za vodo.

† Politična situacija. Pribičevičev osješki organ »Jug« poroča iz Beograda 7. t. m. o razgovorih z radikali, a pripominja: Demokratski klub ne popušta. Vidi samo en izhod, ki ga bodo radikali morali uporabiti, ker zanje ni druge poti. Državna in strankina kapitulacija pred blokom ali pa samo strankina kapitulacija pred demokratsko stranko je neizbežna usoda radikalne politike. Kakor so radikali i doslej stavili interese stranke in oseb nad interes države, tako ne bi bilo nič posebnega, če bi se sporazumeli z Radićem. Najnovejše vesti govore o intenzivnem angažiranju krone. Po nespeli kombinaciji za delovno vlado popuščajo radikali in mislijo na provizorno vlado, ki bi donesla najvažnejše zakone in izvedla najelementarnejše načelne dele ustave. Po završenem programu bi prišlo do volitev. Demokratom se na najkompetentnejšem mestu garantira za časa volitev ministrstvo za policijo. Porazdelba ministrskih stolčkov bi se izvršila na temelju volitev v konstituanto, ki so dale demokratom večje število mandatorov.

Medžimurci želijo priti v avtonomno Slovenijo.

Iz Štrigove smo dobili 9. t. m. to-le pismo:

Cenjeno uredništvo »Slovenca«! Mi Medžimurci smo bili pod Avstro-Ogrsko od sveta pozabljeni kot med Varaždinom. Doljno Lendavo in Ljutomerom. Politično smo bili naravnost pod ogrsko upravo, cerkveno pa pod zagrebško biskupijo. So-

Primorske novice.

† Prepovedana prosvetna prireditve. Za 8. t. m. je bila v Štanjelu napovedana prireditve tamkajšnjega pevskega društva. Oblast je pa prireditve zadnji hip prepovedala. Italija v boju proti štanjelskemu pevskeemu društvu — to je res junaštvo, ki ne zaostaja dosti za zmago nad razpadlo avstrijsko armado koncem svetovne vojne.

† Šolska sramota v Istri. Italijani ne zmorejo toliko samopremagovanja, da bi vsaj zaradi lepšega pustili istrskemu slovenskemu prebivalstvu nekaj ljudskih šol vsaj za par let. Kar čez noč hočejo imeti Istro italijansko, v katero svrhu hočejo pred vsem iztrebiti zadnjo slovensko ljudsko šolo. Tako so v zadnjem času zopet kljub vsem prošnjam in deputacijam prebivalstva poitalijančili šoli v Grimaldi in Kringi, čisto hrvatskih vseh, kjer ni niti enega Italijana. Ljudje so skrajno ogorčeni in mnogi svojih otrok sploh ne pošiljajo v šolo. Pripravljajo se protestne deputacije, ki pa spričo sedanjega režima, ki ne priznava drugih zakonov nego tistih, ki jih piše fašizem, seveda ne bodo imele uspeha. Vendar je gotovo, da pravice istrskih Slovanov niso za vedno pokopane.

Koroške novice.

† Koroški deželni proračun in Slovenci. O priliki proračunske debate v koroškem deželnem zboru si je slovenski poslanec Poljanec nemško večino pošteno privoščil. Brezobzirno jim je naštel vse krivice, ki jih mora trpeti slovensko prebivalstvo. Uvodoma se je poslanec Poljanec sklical na to, da je svoj čas v deželnem zboru glasoval za to, da se Nemcem v Poruhru zaradi francoske zasedbe izrazijo simpatije. Ti Nemci okušajo sedaj na lastni koži, kako boli krivica, oni bi mogli koroškim Nemcem odpreti oči, da se vsa-ko nasilje na svetu maščuje. Nato je govornik prešel na podrobnosti in razkrinkal postopanje o priliki sedanjega ljudskega štetja. To štetje je navadna nemško-nacionalna politična prireditve brez stvarne vrednosti. Slovenci izjavljajo vnaprej, da rezultatov tega ljudskega štetja ne priznajo. Potem poroča poslanec o nasiljih, ki jih izvršujejo orgeškovci na njegovih shodih in žigosu pristransko postopanje žandarmerije. Dokazuje, kako se v gospodarskem pogledu zanemarija slovenski kraji: ceste in mostovi se ne popravljajo, hudo-urnikom se pušča prosta pot. A kaj vse so Nemci obetali pred plebiscitom! Govor-

le so bile deloma hrvatske, deloma mažarske. Zato znamo Medžimurci tri jezike, mažarski, hrvatski in svoj materni slovenski jezik. Naš slovenski jezik je tak, kakor ga doma govorijo v Ljutomerskih goricah ter v Prekmurju. Pismene slovenščine in pismene hrvaščine ne znamo dobro. Zato najrajši čitamo novine, ki so pisane v našem dialektu, kakor so Nova-kove Novine v Čakovcu ali Kleklove No-vine v Prekmurju. Žalibog nimamo šol v našem domačem dialektu, nego so zdaj vse šole hrvatske. Naš jezik pa je bliže pismeni slovenščini kakor hrvaščini. Zato bi rajši imeli slovenske šole. Slovenske knji-ge mi lažje razumemo, kakor hrvatske. Zato bi mi rajši bili pod slovensko upra-vo, da bi imeli potem slovenske šole.

Pod Hrvati tudi radi tega ne bi radi bili, ker smo gospodarsko bolj navezani na štajerske Slovence. Mi Štrigovčani ho-dimo kupovat in prodajat svoje reči v Ljutomer. V Ljutomeru je dosti trgovin, kjer dobimo pošteno blago. Ravnotako so medžimurci sosedji štajerskega Središča navezani na trg v dravskem Središču. Za Dolnje Medžimurje je sicer Čakovec go-spodarska centrala. Toda Čakovec sam je navezan na slovenski Maribor. Iz Mari-bora dobiva Čakovec manufakturo in in-dustrialne proizvode in v Maribor se iz-važa iz Čakovca žito, živina in perutnina. Dasi je Čakovec blizu hrvatskega Varaž-dina, nima z Varaždinom skoro nič go-spodarskega stika. Celo Medžimurje se go-spodarsko naslanja na slovenski Štajer, oziroma Maribor. Raditega hočemo Med-žimurci biti s Štajerci v eni gospodarski enoti. Naše geslo je: proč od Varaždina, k slovenskemu Mariboru!

Zato nismo nič navdušeni za Radi-ćevo republiko in jo popolnoma odkla-njamo tudi iz upravnih vzrokov, ker ve-mo, da so Slovenci boljši uradniki, ko naši hrvatski. Radić bi rad raztegnil svojo republiko tudi čez Medžimurje, Prekmurje in Mursko polje s Slovenskimi goricami. Na ta način bi združil panonske Slovence. Kakor pa vemo, da se panonski Slovenci Slovenskih goric in Prekmurja nikdar ne bodo dali pohrvatiti, tako se želimo tudi mi Medžimurci rešiti pohrvatitja s tem, da pridemo v območje avtonomne Slove-nije. Slovenci, ko gradite svojo Slovenijo, ne pozabite na svoje brate v Medžimurju! Na javnih shodih ne smemo še tega pove-dati, ker Radić terorizira naše ljudi. Zato upam, da bo vsaj vsaj cenjeni list »Slove-nec« priobčil naš glas.

nik dalje opisuje skandalozne razmere na šolskem polju in navaja, da je število anal-fabetov poskočilo že na 12%. In vendar nosi slovensko prebivalstvo ogromna bre-mena za šole. Nič boljše ko ljudske niso kmetijske šole. Tu se gojenci vzgajajo za bauernbund, hodijo na njegove shode, v ostalem pa prirejajo v šoli plesne vese-lice. Potovalni učitelji deželne kmetijske družbe in kmetijskega sveta ne znajo slo-venske, ljudstvo jih ne razume in oni ne njega. Kmetске organizacije in podruž-nice propadajo. Spričo vsega tega izjavlja govornik, da bo s svojim tovarišem Krai-gherjem glasoval proti proračunu.

Štajerske novice.

† Poročilo »Jutra« o dogodku v Slov. Bistrici je popolnoma zlagano. To poro-čilo je telefoniral »Jutra« v soboto ponoči orjunaš dr. Avguštin Reisman.

† Aretirana Orjuna v Mariboru. V nedeljo popoldne je policija aretirala v Mariboru 2 nevarna orjunska rokovnjača. Eden je iz Ljubljane, drugi iz Novega Sa-da. Imela sta pri sebi več samokresov in granat. Hotela sta napasti shod SLS v Mariboru.

† Shod železničarjev v Mariboru. Ju-goslovanska Stokovna zveza sklicuje shod železničarjev v četrtek, 12. aprila, ob pol 8. uri zvečer v Gambrinovi dvorani. Vabljeni železničarji, posebno volivei Slo-venske ljudske stranke. — Na shodu go-vorita poslanca Fr. Zebot in Pušenjak. — Odbor prosi obilne udeležbe!

† Pobiranje posebnih občinskih dav-kov v Mariboru. Pokrajinska uprava je do-volila, da se smejo v upravnem letu 1923 po vsem občinskem ozemlju za kritje občin-skih in drugih potrebščin v Mariboru pobirati naslednji občinski davki: 300% občin-ska doklada na državno trošarino od vina in vinskega mošta, 12% vodovodna nakla-da od povprečnega donosa hišne najem-nine, 5% kanalska pristojbina, 30% dav-ščina na prenočišča, davščina na vozila, davščina na ponočni obisk gostiln, kavarn in barov kakor tudi na igranje s kartami, 20% občinska davščina na razkošje in 20% enotni veselilni davek.

† Zgradba porodnišnice v Mariboru. Te dni so se ugodno končala pogajanja za potrebno zemljišče poleg mariborske bol-nice, na katerem se zgradi porodnišnica. Komisionelni ogled zemljišča se je že iz-vršil. Dosegel se je s kaznilnico, ki je svet odstopila, sporazum glede skupne kanali-zacije. Z zgradbo porodnišnice se sedaj lahko začne.

† Smrtna kosa. V Mariboru je umrl mestni litograf Ivan Oprešnik, star 60 let.

† Požar v Celju. 6. t. m. je nastal požar v hiši trgovca Ivana Ravniharja na Kralje Petra cesti. V nevarnosti je bil ves del me-sta, vendar se je gasilec posrečilo, da se ogenj lokalizirali.

† Vlomi in tatvine na Štajerskem. Matevž Vertnik v Sp. Polskavi so vlomilec odnesli blaga v vrednosti 5000 K. — Valentinu Kolarju v Petrov-čah so odnesli vlomilec razno blago, vredno 3232 K. — Tatovi koles v zeleni štajerski deželi pridno delujejo. Ukradli so kolesi Martinu Toplaku ja Juršine (-Waffenrade št. 99992, vredno 5000 K) in dinarju Ivanu Ocepku iz Latuš (vredno 2000 K).

Pokojski zavod.

V nedeljo, dne 8. t. m., se je vršil v magistratni dvorani občni zbor Pokojninskega zavoda za nameščence v Ljubljani. Udeležba je bila malodane polnoštevilna. Kakor je že znano, je zmagala pri zadnjih volitvah tako pri službodajalcih, kakor tudi pri nameščencih z veliko večino lista »Združenih zasebnih nameščencev in delodajalcev«, ki je s tem sprejela upravo zavoda v svoje roke.

Po daljšem otvoritvenem govoru od vlade imenovanega predsednika g. sodnega nadsvetnika Vederjaka, ki je naglašal težkoče pri ustanovitvi zavoda, se je prešlo k volitvi članov v načelstvo in sicer na strani delodajalcev šest delegatov in na strani nameščencev ravnoisto število.

Izvoljeni so bili v načelstvo sledeči de-legati izmed službodajalcev: I. skupina: dr. Roman Ravnihar, namestnik pa dr. Mirko Božić; II. skupina: Ivan Jelačin, namestnik pa Ivan Avsenek; III. skupina: ravnatelj Rihard Skubic, nam. pa ing. Boncelj; IV. skupina: člana: Fran Bonac in ing. Milan Suklje, namestnika pa Križnič in M. Ferić; V. skupina: dr. Josip Jerić (član), nam. pa ing. Kosmač.

Izmed nameščencev pa: I. skupina: Ve-koslav Vrtovec (član), nam. pa Zenko Dona-dini; II. skupina: Ivan Kralj (član), nam. I. Celner; III. skupina: Fran Stepišnik (član), nam. dr. Maks Obersnel; IV. skupina: člana Valentin Kopitar in Gustav Pitterle, namestnika pa Adolf de Berkovich in Hu-bert Pelikan; V. skupina: Janko Bukovec (član), nam. Fran Skobel.

V razsodišče pa službodajalci: dr. Jo-sip Hacin in dr. Ciril Pavlin člana, Aleksan-der Hudovernik in ing. Heinrich pa namest-nika. Izmed nameščencev: Ante Beg in dr. Albin Stele kot člana, dr. Leo Skala in pa dr. Milan Podgornik kot namestnika.

Računski pregledniki: Izmed služboda-jalcev dr. Pavlin (član) in dr. Kržan (nam.); izmed nameščencev pa: Leo Franke član in Tone Javornik namestnik.

Nato je prečital ravnatelj zavoda dr. Sagadin obširno poročilo sosveta Pokojninskega zavoda. K debati se je prvi oglašil v imenu službodajalcev ing. Milan Suklje. Omenjal je, da bilanca zavoda ne pokazuje nikakor dejanskega stanja, posebno z ozi-rom na postavko o vrednostnih papirjih. Istotako ni bila stavbena akcija zavoda pe-srečena, ker nikakor ne služi socialnemu na-menu, kakor bi morala. Najbolj krivično pa je bilo postopanje zavoda nasproti starim rentnikom, katerim so se izplačevale, ako vzamemo v poštev vplačila in pa izdatke za upravo, naravnost beraške svote. Zato pred-laga ponovno predložitev bilance na prihod-njem občnem zboru.

V imenu »Združenih zasebnih name-ščencev« izjavlja g. Ivan Kralj, da se njegov klub ne spušča v podrobno debato glede po-ročila o poslovanju, predno nima podrobnih podatkov. Predlaga, naj se pooblasti načel-stvo, da izvoli posebno paritetno komisijo, ki naj preuči poslovanje zavoda ter naj izdela načrt za spremembo statuta. Oboje naj pri-de na dnevni red prihodnjega rednega obč-nega zbora.

V imenu članov sosveta odgovarja g. Evgen Lovšin, ki zavrača očitke glede gos-podarstva v zavodu tako glede bilance, kakor tudi glede gradbene akcije. Priznava, da je bilanca z ozirom na postavko glede terjatev nasproti Nemški Avstriji še slabša, kakor se je omenjalo, sosveta pa ne zadene nobena krivda. On in tovariši so vestno in idealno vršili svojo dolžnost. V istem smislu govori prvi upravnik zavoda g. dr. Zirovnik, ki na-glaša še dejstvo, da je glede beraških plačil rentnikom kriv tozadeven zakon, katerega niso smeli kršiti. Tudi predsednik g. Veder-jak brani poslovanje zavoda.

K debati se oglaš še g. dr. Windischer, ki zahteva od dr. Zirovnika in sosveta kon-kretnih podatkov glede na izrečene očitke. G. Ivan Kralj povdarja, da je prva naloga zavoda skrbeti za rentnike, ne pa zidati hiše. Nato poda član sosveta g. Rado Čelešnik stvarna pojasnila glede gradbene akcije, uprave in nalaganje denarja.

V imenu delegatov iz Dalmacije govori g. Zenko Donadini, ki naglaša da dalmatin-ski nameščenci pogrešajo poznavanje zavoda in jih še veliko ni zavarovanih. Stavi resolu-cijo, naj se dela na to, da se osnuje v Splitu posebna ekpozitura zavoda. Resolu-cija se sprejme soglasno. Po sklepnih besedah g. inž. Milana Sukljeja, ki naglaša, da ni bilo v njegovem govoru nobene animozno-sti, pač pa je zahteval stvarna pojasnila o delovanju zavoda, se je prešlo k glasovanju

o paritetni revizijski komisiji in je bil predlog g. Kralja soglasno sprejet.

Končno se je uredilo vprašanje odškodnine za občni zbor in nagrade funkcionarjem zavoda. Glede vprašanja podpor stro-mašnim nezaposlenim članom se sprejme predlog g. Kralja, naj se tozadevno izdela poseben statut.

Nato zaključil ob 12.75 uri predsednik občni zbor.

Dnevne novice.

— **Javno zahvalo gospodu poslancu Sušniku** izreka v imenu ljudstva Odbor za gradbo mostu čez Krko pri Cerkljah. Vsi naj vedo, da bi mi tu prepotrebne mostu še ne imeli, ako bi nam g. poslanec ne izposloval lani spomladi, da smo dobili les iz gozdov verskega zaklada po zelo ugodni ceni. Še več pa nam je pomagal g. poslanec s tem, da je baš na njegovo neumorno prizadevanje Belgrad dal — kar je pač moral dati — podporo za most v znesku K 400.000. Ko bi g. Sušnika ne bilo, bi mi najbrže ne prišli do te svoje pravice. Sami bomo nosili še vedno okrog 800.000 K bremen, a nič ne del. Most pa le imamo, čeprav se je takratni pokrajinski namestnik Hribar l. 1921 izrazil, da ni potreben. — Bog povrni vso skrb in trud! — V imenu odbora — pooblaščen od istega: Gramc, t. č. načelnik. Tomazin, t. č. tajnik.

— **Nov župan v Komendi.** Ker je bil dosedanj župan občine Kapljivas (Komen-da) g. Ivan Strein izvoljen za poslanca, je na petkovi seji občinskega sveta odlo-žil svoje mesto. Na to je bil izvoljen gosp. Andrej Mejač, ki je bil že pred vojno dolgoletni župan občine. Razume se, da je novi župan odlični pristajač SLS.

— **Prošnja.** Odbor za prevoz v Ju-denburgu leta 1918 po prekom sodu ustreljenih vojakov bivšega 17. pešpolka in od-bor za postavitev nagrobnega spomenika vsem, ki so padli za našo svobodo, prosi vse one, ki hranijo posebno zanimive spo-mine na dogodke tistih dni v Judenburgu, Radgoni in Muhrau, da blagovolijo te spo-mine popisati in poslati na imenovani od-bor. Tako bi bili zlasti zanimivi spomini očividcev poteka uporov v Judenburgu, Radgoni in Muhrau, osebni spomini na ustreljene žrtve, na njih zadnje dni itd. Posebno dobrodošli bi bili spomini dogodkov v Kotorju, Pulju in Codroji, zlasti ako se tičejo ob teh prilikah ustreljenih in justificiranih oseb jugoslovanske narod-nosti. Jugoslovanske dobrovoljce prosimo za popise dogodkov na solunski fronti in v Dobrudži, v koliko so ti dogodki v zvezi z junško smrtjo posameznega slovenskega dobrovoljca. Tudi osebni spomini o življe-nju in razpoloženju teh junakov v obče v dobrovoljskih legijah morejo dvigniti in poglobiti spomin na padle borce za našo svobodo. Odbor prosi za omenjene opise in popise do 24. aprila 1923 na naslov: Dr. Tone Jamar, Ljubljana, Prešernova ulica šte. 5.

— **Odlikovanje pesnika Josipa Stritarja.** V četrtek, dne 5. aprila je minister dr. Niko Zupanič izročil našemu Borisu Miranu visoko odlikovanje reda sv. Save III. vrste, podeljeno mu od Nj. Velikanstva. V presenečenje vsem, ki pesnika še niso poznali in ki bi mu ob njegovih 87 letih ne bili prisodili toliko čilosti, se je odliko-vanec jasno in glasno zahvalil, naglašajoč, da ga ne osrečuje toliko odlikovanje na sebi, kakor zavest, da mu je to svoje vi-soko priznanje izrazil vladar, ki je osvo-bodil njegov brezmejno ljubljani narod.

— **Zavod sv. Stanislava v Št. Vidu nad Ljubljano** priredi v nedeljo, 15. aprila predstavo *Amas*, rimsko igro v 5. de-janjih iz časa preganjanja kristjanov. Začetek ob 4. uri. Vabimo k obilni udeležbi, ker je dobiček namenjen za dijaški list Mentor.

— **Doba Dežman(č)evih grabelj...** Slovenski narodnjak nam piše: Ko smo mi, ki lezemo v leta, hodili v šolo, so nam po učilnicah in pri javnih nastopih take ljudi, ki se izneverjajo svojemu rodu in svojemu ljudstvu, slikali in opisovali in žigosali kot zaničevanja vredne kreature in izvrške naroda. Takrat so nam peda-gogi z vsem ognjem domorodnega čuta vcepili kremenito ljubezen do blagoslavne-skega slovenskega jezika, do lepe sloven-ske očetnjave in do lastnega naroda. In danes? Danes bi pa morali, — če bi šlo po mnenju in pisanju prodavcev ter cen-tralizmu vdinjenih časopisov — **na rod-ne odpadnike celo proslavljati!** In koliko je danes takih breznačajnejšev! Kam smo prišli? Ljudje, ki so se včasih (menda hinavsko) ponašali, kakor da so narodnost v zakup vzeli, se danes pehajo za centralizmom, ki je smrt naše mile ma-terinščine, smrt naše narodne šole. Fej na-rodni odpadnikom, ki niso vredni, da se imenujejo sinovi slovenskih mater! In kulturno (?) ter narodno (?) sokolstvo — kot tako vsaj se je sokolstvo izdajalo — ali se danes ne proglasa kot avantgarda cen-tralizma srbskega? Zjokal bi se človek, če pomisli, kako fanatična strast celo domo-vinsko-narodni čut puli in trga iz src mla-dega rodu, ki ga je zaslepilo sokolstvo. Dolžnost iskrenih Slovencev bodi, da se z zaničevanjem obračajo od vseh, ki so

pozabili, ali pa hočejo pozabiti, da so si-novi slovenskih mater. Zadnjič smo čitali v dopisu iz Trsta, da so šli med fašiste najslabši elementi. Ali bomo prištevali narodne odpadnike med Slovenci v vrsto dobrih elementov?

— **Nemški učenjak na belgrajski uni-verzi.** Asistent na farmakološkem institutu jenske univerze prof. dr. Arnold Holste je dobil poziv, da pride kot redni profesor na farmakološki zavod belgrajskega vseučilišča.

— **Železničarjem in državnim nameščencem!** Po sklepu akcijskega odbora skli-cujemo za četrtek, dne 12. t. m. ob pol 8. uri zvečer v dvorani Ljudskega doma širši se-stanek železničarjev, državnih nameščen-cev in vpokojencev. Dnevni red: Poročilo o dosedanjem in bodočem delu akcijskega odbora. Državni nameščenci in železničar-ji! Udeležite se tega sestanka, da bode-te o delu akcijskega odbora poučeni. Vabijo se tudi državni nameščenci in železničarji iz-ven Ljubljane. — Akcijski odbor.

— **Okrevališče »Jadranc«**, ki ga ima Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani na otoku Rabu, se bo v kratkem izročil prometu. Kakor hitro se oddasta razpisani službi ekonomu in bolniškega strežnika, bo mogoče v okrevališče poslati prve bolnike.

— **Velevažna nova iznajdba.** Posesnik mlinar, žage in elektrarne v Bistrici pri Podbrezjah, g. Franc Aljančič, je pravkar pri-javil patent na velepomembno iznajdbo v elektrotehniko. Iznašel je izredno praktičen avtomatični regulator za vodne električne centrale, ki se pa da uporabiti tudi pri par-nih centralah. Glavna prednost nove iz-najdbe je enostavnost in cenost. Male po-deželske vodne centrale doslej sploh niso imele regulatorjev, ker stanejo ti pre-ogromne vsote. Vsled tega so morale elek-trične centrale kasno zvečer, ko večina žar-nic ni bila več v rabi, pripreti vodo ali pa obrat sploh ustaviti, da ne bi bila napetost prevelika. Posledica je bila, da so žarnice, ki so bile še v rabi, čisto medlo gorele, kar je zopet dalo povod ogorčene pritožbe. S pomočjo novega regulatorja se pa elek-trični tok avtomatično regulira z največjo točnostjo in natančnostjo kakor pri dose-danjih kompliciranih in dragih regulator-jih. Novi regulator deluje, kakor rečeno, popolnoma avtomatično in ne potrebuje ni-kake streeže. Enostaven je tako, da bo sta-la njegova naprava komaj nekaj tisoč kron in si ga bo mogla omisliti tudi najmanjša električna centrala. V centrali v Bistrici de-luje regulator že dva meseca popolnoma brezhibno. Umevno je, da vzbuja iznajdba g. Aljančiča v strokovnih in drugače inte-resiranih krogih največje zanimanje, saj pomenja na polju elektrotehnike silen na-predek. Iznajdba je mednarodnega pome-na. Kakor nam je izjavil g. Aljančič, ima v načrtu še nekaj nadaljnjih tehničnih iz-najdb.

— **Amerika proti brezverski šoli.** Državna zbornica severoameriške zvez-ne države Teksas je marca meseca dobila od zakonodajnega odseka predložen za-konski načrt, ki zahteva, da v državi Teksas nima pravice do službe nobena učiteljska oseba (od ljudskošolskega učitelja do visokošolskega profesorja), ki taji bivanje Boga. Nadalje zahteva pred-loga, da mora vsaka učiteljska oseba podati šolskim oblastem zapriseženo iz-javo, da priznava Božje bivanje. Samo osebe, ki so tako izjavo podale, bodo do-bile službo na šolah države Teksas. Predloga bo, kakor poročajo listi, v zbor-nici in v senatu sprejeta.

— **Delavske razmere v Ameriki.** Ameriški listi poročajo, da so se delav-ske razmere tam zadnjih 6 mesecev zelo izboljšale. Delavci so skoro povsod že za-posleni. Prerokujejo celo, da bo poleti delavcev primanjkovalo, posebno v stav-binski in gradbeni stroki. Tudi farmarji se boje, da bo manjkalo delavcev. Je-karne v Združenih državah so tekom februarja dobile za celih 373.214 ton več naročil ko v januarju.

— **Osebné novice s pošte.** Začasno so vpokojeni: pošarica I. razr. Antonija Zagor-janova na Rakeku, pošarica IV. razr. Stefa-nija Hoffmanova v Ljubljani; poštar V. razr. Dragotin Tertnik v Zg. Sv. Kungoti, kvalifi-cirana pošna odpravnica Berta Sešekova v Planini pri Sevnici, sluga II. razr. Lovrenc Vadjnal in sluga IV. razr. Jožef Babnik v Ljubljani. — Trajno so vpokojeni: kontrolor II. razr. Janko Kranjc v Mariboru, uradnice II. razr. Franja Petermanova v Domžalah, Ma-rija Urbančičeva v Škocjanu pri Mokronogu in Marija Klopčičeva v Radečah pri Zidanem mostu; poštarica II. razr. Marija Uranova v Mariboru, poduradnik III. razr. Jurij Kodrič, poduradnik IV. razr. Alojzij Čeh, poduradnik V. razreda Leopold Božič, sluga III. razreda Ivan Babnik v Ljubljani in sluga III. razreda Jožef Milkovič v Mariboru. — Umrli so: kontrolor V. razr. Jožef Zentrich, kontrolor V. razr. Jožef Polak, poštar Ant. Perovič in uradna pomožna moč Aleksander Kuzmin-Korovajev v Ljubljani. — Podeljena je odpravn-ška služba: v Ponikvi poštni odpravnicelj Aniel Špegličević, v Puconih poštni pomočnik Mariji Kuharjevi, v Dolu pri Ljubljani poštni pomočnici Ivani Staretovi, v Dobovi poštni pomočnici Pavli

Pirčevi, v Slivnici pri Celju poštni pomočnik Francki Cinglovi, v Gorenjem Mozlju poštni po-močnici Mimici Brižalovi, in v Cirkovcih poštnemu pomočniku Karlu Kuperju. — Uvrščena je v sta-lež začasnih poštarjev poštna odpravnica Ljudmila Kržišnikova. — Premeseni so: kontrolor V. raz-reda Valerij Majer iz Celja v Ljubljano, uprav-nica V. razreda Ivanka Čebnova iz Dobove in uradnik VI. razreda Jožef Turk iz Belgrada h ko-lodvorski pošti v Ljubljani, poštar V. razr. Miro-slav Urbanec iz Maribora v Ljubljano, poštarici V. razreda Marija Pakičeva iz Ribnice na Dolenj-skem v Kočevje in Danica Kobalova iz Maribora v Ljubljano; poštarice VI. razreda Anica Kubčeva iz Zaleca v Maribor, Francka Turkova iz Subotice v Ljubljano in Karla Videmškova iz Subotice k ljubljanski kolodvorski pošti, začasna poštarica Valerija Stuhelj iz Sent Janža v Subotico in sluga VI. razreda Fr. Toplič iz Mislina v Hrastnik. — Odpovedali sta se poštni službi poštarica VI. raz-reda Anica Mastnakova in začasna poštarica I. razreda Regina Remžarjeva. — Odpuščena sta poštna odpravnica Josipina Dolžanova v Tupali-šah in sluga VI. razreda Ivan Koščak v Ribnici na Dolenjskem. — Odvezana sta službene pogodbe poštni odpravnik Avguštin Aber v Gor. Mozlju in poštna odpravnica Berta Topličeva v Šmarjeti ob Pesnici.

— **Zločinska nasilja v Indiji.** Novosad-ski »D. Volksblatt« poroča o celi vrsti zlo-činov, ki so se minoli teden izvršili v Indiji. Predvsem so oblasti »neznane« zlikovci v noči od ponedeljka na torek pometali na tla vse nemške napise in table. Pri tem so stre-ljali in tudi drugače razgrajali, da so zbu-čili prebivalce iz spanja. Naslednje noč so šli razgrajati na pokopališče in tam porušili celo vrsto spomenikov in križev. En lesen križ so nesli preko ulice in ga obesili na neki plot. V sredo je neko na cesti pri belem dnevu s sekiro napadel kolarskega mojstra Gjarmatija in zahteval od njega denar, ki ga je Gjarmati, da si reši življenje, tudi izročil. Storilec vseh teh zločinov ob-last še ni izsledila, dati čitkajo vrbati na strehi, kdo so.

— **Dostavno poštno področje po novem pošttem pravilniku.** Dostavno področje vsa-ke pošte je z ozirom na naslovnikovo stano-vanje in način dostave ožje ali širše. Po novem pošttem pravilniku se smatra za ožje dostavno področje kraj, kjer pošta po-sluje, in v to ožje dostavno področje spada načelno vsaka hiša, ki od zadnje v nepre-trgani vrsti zgrajenih — torej z vrtovi, nji-vami, travniki, gozdovi itd. neoddeljenih ob-ljudenih hiš ni oddaljena več kakor 500 m, preostali del dostavnega področja spada v širše dostavno področje. — V sporih, ali spada ta ali oni del dostavnega področja v ožje ali širše dostavno področje, razsoja končno pristojno poštno in brzojavno ravna-teljstvo.

— **Zagreški občinski svet** je v svoji zadnji seji sklenil, da najame mesto 6 mil-lionov dinarjev posojila za tlakanje glavnih cest. Sklenili so tudi, da mesto kupi Maksi-mirski park ter se v to svrhu s škofijsko upravo uvedejo pogajanja.

— **Naznanila o nalezljivih boleznih** na-merava uvesti Zdravstveni odsek za Sloveni-jo. Tiskovine naj bi imele obliko prepognjene dopisnice. Ta naznanila bodo prosta poštnine in jih bodo pošiljali samo zdravniki in zdrav-stveni zavodi okrajnim glavarstvom oziroma mestnim magistratom.

— **Žeparji v Litiji.** Na zadnjem sejmu v Litiji so neznan žeparji ukradli Mariji Bučar iz Volavej nekaj čez 7000 K, Ivani Grošelj iz Kalca 800 K, Frančiški Pregl 100 kron, Katarini Stopar 88 in Finci Plamk iz Leš 400 K.

— **Tatvina pri »Merkurju« v Kranju.** Fr. Jerman je služil pri tvrdki »Merkur« v Kra-nju. Ključavničar Ivan Bitenc mu je posodil 400 K, na Bitenčevo prigovarjanje pa je po-ravnal dolg tako, da je Bitenčevemu bratu dal pločevine in 12 pil v skupni vrednosti 6360 kron. Zato je dobil od Bitenca še 800 kron. Deželno sodišče je prisodilo Francu Jermanu in Mihi Bitencu po 6 tednov, Ivanu Bitencu pa 3 mesece težke ječe.

— **Netočen naslov.** Sarajevski listi poro-čajo, da se je v Sarajevu ustanovil Klub svo-bodne ljubezni. Naslov ni točen; ljudstvo bi za tak klub našlo krajšo in pravilnejšo označbo.

— **Šola za odrasle** se je ustanovila v Ze-nici v Bosni. Vpisalo se je 30 učencev.

— **Poštné pošiljke za Malo Azijo** so pod-vržene cenzuri. Poštno in brzojavno minist-rstvo javlja, da je uvedla turška poštna upra-va za pisma in pakete, ki so naslovljeni v Malo Azijo (Anatolijo), cenzuro in da se mo-rajo take pošiljke, posebno navadna in pa priporočena (vpisana) pisma, na pošto pre-dajati odprta in da mora biti na ovitku ozna-čen pošiljatelj naslov. Besedilo mora biti kolikor mogoče kratko in jezik razumljiv. Dovoljeni so turški, francoski, laški in an-gleški jezik.

— **Tatvina koles.** Gostilničarju Slokarju v Domžalah je bilo ukradeno 4000 K in Janezu Gabrižu 2500 K vredno kolo. — 7000 K vredno kolo je bilo ukradeno v Kranju Josipu Laishausenu.

— **»Interreklam«** v novim preostorjima. Sre-dnjašnja poznatog oglasnog zavoda »Interreklam« d. d. (združena tvrtke I. Blockner, oglasnog odjela Medjunarodnog prom. nov. i oglasnog zavoda d. d. i Rudolf Mosse) nalazi se od sada u Palmotiče-voj ulici broj 18, Zagreb. — Združenjem obih — do sada rastavljeno vodjenih — poslovnica u Ilici i u Jurjevskoj ulici, povećati će se znatno rad-

na sposobnost »Interreklam« te će se njegova prokušana djelatnost na polju reklame moći još sa-vršeniije razvijati.

— **Čevlje kupujte od domačih tovarov** tvrdke Peter Kozina z znakom Peko, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno Ljub-ljana, Breg šte. 20, ter Aleksandrova ce-sta šte. 1. 3322

Gospodarstvo.

g **Plačevanje davkov v žirovnem pre-metu.** Dogovorno z ravnateljstvom poštne-ga čekovnega zavoda v Ljubljani objavlja de-legacija ministrstva financ, da se davki in nedržavne doklade, kolikor se pobirajo z davki vred, po smislu pravila Narodne ban-ke »za žiro-poslove i za eskontovanje i rees-kontovanje mjenica« lahko plačujejo tudi v žirovnem prometu pri podružnici Narodne banke v Ljubljani ali v Mariboru. To se zgodi ali s predkazom zneska po rdečem čeku iz žirovnega računa davkoplačevalca na žirovni račun poštnega čekovnega zavo-da, ali pa — ampak samo če dotični davkoplačevalec stanuje v Ljub-ljani odnosno v področju ljubljanske po-družnice Narodne banke — z neposrednim vplačilom v gotovini ob zaključku posredo-vanja pošte pri podružnici Narodne banke v Ljubljani na žirovni račun poštnega če-kovnega zavoda. V obeh primerih mora davkoplačevalec o tem hkratu obvestiti poštni čekovni urad v Ljubljani in navesti, kateremu davčnemu uradu je plačilo namenjeno in na kateri davčni kon-to naj se zaračunl. — To stori ali z dopisnico ali pa s popolnoma izpolnjeno poštno če-kovno položnico dotičnega davčnega urada. Za prenos Narodna banka ne bo zaračunala nikakih provizij in pristojbin, poštni čekov-ni zavod pa tudi ne drugih kakor manipu-lacijske pristojbine, ki se zaračunavajo rač-unoimetnikom od vsakega v kliringu ali pa v gotovini izvršenega plačila. Po izvršeni zaračunbi pri davčnem uradu si davko-plačevalec lahko da vpisati plačilo v svoj plačilni dokument prav tako, kakor druga plačila v poštne čekovnem prometu. Ne-posredna vplačila v področju mariborske podružnice Narodne banke so za enkrat iz-ključena, ker čekovni zavod pri tej podruž-nici nima žirovnega konta.

g **Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode d. d. v Ljubljani.** Upravni svet Združenih papirnic Vevče, Goričane in Med-vode d. d. v Ljubljani je imel dne 5. aprila t. l. pod predsedstvom družbenega predse-dnika g. dr. Karola Trillerja bilančno sejo, na kateri se je ugotovil računski zaključek za leto 1922. Iz bilance posnemamo sledeče podatke ter navajamo v oklepaju iste po-stavke iz leta 1921. Aktivna: blagajna 1.49 milj. K (0.84), tovarne Vevče, Goričane in Medvode 42.98 milj. K (23.36), gozdno po-sestvo Jatna 0.50 milj. K, zaloga na surovi-nah, polfabrikatih in papirju 37.54 milj. K (9.92), dolžniki 32.68 milj. K (21.70), predpla-čila in razni dolžniki 27.98 milj. K (20.27), vrednostni papirji 4.74 milj. K (1.—). Pas-i-va: delniška glavnica 50 milj. K (40), re-zerve 21.32 milj. K (14.76), upniki 66.99 milj. kron (15.52), podporni skladi za uradništvo in delavstvo 1.57 milj. K (1.03), dobiček 8,035.326.32 K (6,281.977.79 K). Na podlagi tega, za težke prilike v minulemu letu povsem ugodnega bilančnega zaključka je sklenil upravni odbor predlagati občenemu zboru delničarjev, ki se bo vršil v soboto dne 5. maja t. l. ob pol 5. uri popoldne v novi pa-laci Ljubljanske kreditne banke, naj se iz-plača za leto 1922 10 odstotna dividenda t. j. 40 K na vsako delnico. Upravni svet bo pred-lagal nadalje občenemu zboru z ozirom na obsežnost, ki so jo zavzela družbina podjet-ja v minulemu letu, primerno povišanje del-niške glavnice. Iz poslovnega poročila, predloženega upravnemu svetu se je ugotovi-lo, da so družbina podjetja proizvajala v letu 1922 skupaj: papirja 646 vagonov t. j. 42 odstotkov več kakor v prejšnjem letu in razven tega 234 vagonov celuloze t. j. 29 od-stotkov več nego v prejšnjem letu ter 127 vago-nov lesovine t. j. 4 odstotke več nego v pre-jšnjem letu.

g **Slavenska banka d. d.** Na plenarni se-ji ravnateljstva, katera se je vršila dne 7. t. m., je bil izvoljen za predsednika tega za-voda g. Vladimir Arko, veleindustrijalec v Zagrebu. Predložena je bila poleg poslov-nega poročila bilanca za leto 1922, katera iz-kazuje čisti dobiček v znesku do 17,184.055-62 kron. Stanje vlog je narastlo od 327.177.538 K 52 v lanskega leta na 511,427.308 K 99 v. Celokupni promet se je zvišal od 84,945,974.977 K 02 na 141,945,806.155 K 10 v. Ravnateljstvo je sklenilo sklicati dne 28. aprila t. l. redni občni zbor ter na istem predlagati izplačilo 9 odstotne dividende. Nadalje je bil storjen sklep glede daljne emisije od nom. 50,000.000 kron delniške glavnice, s čim bi poslednja dosegla 200,000.00 K in to na ta način, da se da starim delničarjem na podlagi treh starih delnic pravico opetlje na eno novo, po tečaju od 440 K.

g **Velik bankrot največje danske banke.** Te dni je falirala ena največjih danskih bank — Landsmannbank, ki je razpolagala s delniško glavnico v iznosu 100 milijonov dan-skih kron in nad 200 milijonov rezervnega za-klada. Skupna škoda znaša ogromno svoto

230 milj. danskih kron. To je največji bančni polom ki se je zgodil zadnja leta. Nasproti temu je polom pariške Bohemia malenkost. Kakor se poroča, so imeli mnogi člani kraljevske hiše tu naložen denar in so prišli tako ob vse imetje. Poleg tega je bil ravnatelj banke Glückstadt, ki je bil največji danski denarni mogotec, upravitelj večjega dela kraljevega premoženja, katero je s ponesrečenimi spekulacijami zapravil. Vzrok katastrofe leži v razkošnem življenju ravnatelja in pa v katastrofi carske Rusije. Banka je namreč financirala protiboljševiško akcijo generala Judenica.

g Otvoritev nove lesne borze v Bratislavi. Dne 12. aprila se odprla v Bratislavi nova lesna borza.

g Stanje papirnatega denarja v Nemčiji. Je znašalo dne 23. marca 4.955-6 milijard mark; medtem ko je bilo še 3. januarja t. l. samo 1.336-5 milijard mark v prometu.

g Uvoz sladkorja na Poljsko zopet dovoljen. Kakor se da posneti iz časniških poročil zadnjih dni, bo od 15. aprila naprej zopet dovoljeno uvažati sladkor na Poljsko. Poljska vlada je segla po tem sredstvu, da bi onemogočila poljskim sladkornim tvojničarjem in trgovcem navijanje cen nad svetovno sladkorno ceno.

BORZA.

Curih, 9. aprila. Devize: Pešta 0.125, Berlin 0.0258, Italija 27.10, London 25.48, New York 545.50, Pariz 98.75, Praga 16.80, Dunaj 0.00765, Sofija 4.15, Belgrad 5.45, Varšava 0.0125. — Valute: n. a. krona 9.0077.

Zagreb, 9. aprila. Devize: Pešta 2.20—2.32, Berlin 0.475—0.477, Italija 4.94—4.96, London 466—468, New York 98.75—99.50, Pariz 6.50—6.55, Praga 2.985—2.995, Dunaj 0.1407—0.14175, Curih 18.32—18.40. — Valute: dolar 97.50—98.

Ljubljanske novice.

Ij Slavnostni koncert »Ljubljane« sinoči je bil sijajno obiskan. Dvorana je bila razprodana. Občinstvo je »Ljubljano« in njenega pevovodja g. M. Bajuka burno pozdravljalo. Med občinstvom smo opazili g. rektorja univerze dr. Aleša Ušeničnika, več univerz. profesorjev, g. župana dr. Perič, g. dr. Skaberneta, g. ravnatelja Hubada, zastopnike »Zveze pevskih društev« in »Pevske zveze«, odlične slovenske glasbenike in druge. »Ljubljana« je ta večer dokazala, da stoji po svojem 30 letnem delovanju na višku pevске umetnosti. Vse točke programa je izvajala sigurno ob navdušenem odobravanju občinstva. »Zveza pevskih društev« je poklonila »Ljubljani« v deputaciji z g. Hubadom na čelu velik lovorjev venec s travki v narodnih barvah. »Pevska zveza« pa srebrni venec. G. ravn. Hubad je častital »Ljubljani« ob njeni 80 letnici in ji želel veliko uspeha v bodočnosti. Gdč. Krajcova in solistinja ga. Bajukova sta prejeli krasen šopek. Bil je to eden najlepših ljubljanskih koncertov sploh in hkrati zelo prisrčen.

Ij »Zvestoba za zvestobo«. — Prireditelj Jugoslov. Čsl. Lige. Dne 13. aprila t. l. so položili jugoslovanski in češki poslanci, zbrani v Mestni hiši v Pragi, slavnostno prisego, s katero so se zakleli, da bodo vztrajno in složno nadaljevali boj za popolno politično osvoboditev češkoslovaškega in jugoslovanskega naroda izpod avstrijskega iga. Na ta pomembni dan je bila prvič izrečena krilatice »Zvestoba za zvestobo«, geslo, ki je odšihod vodilo češke in naše državljane pri njih delu za osamosvojitve in tesno zblizanje obeh narodov na političnem, kulturnem in gospodarskem polju. Jugoslovansko-češkoslovaška liga proslavi 5 letnico tega zgodovinsko važnega dogodka z akademijo in plesom, ki se bo vršil v soboto, dne 14. aprila 1923 v dvorani Kazine. Natančnejši spored prireditve priobčimo.

Ij Sestanek katehetov bo v sredo 11. aprila ob petih popoldne. Na vrsti: a) vprašanje nove izdaje prvega učbenika za verouk. b) Tekoče zadeve. Načelstvo prosi številne udeležbe.

Ij Sentpeterska podružnica »Slovenske Strašce« današnji 8. zvečer občni zbor v Prosveti. Člani in prijatelji vladno vabljeni.

Ij Frančiškanska prosveta. Danes ob osmih zvečer predava v društveni dvorani ga. dr. Ang. Piskernikova o velezanimivem in velezanimem predmetu »O ženski volilni pravici«. Vsi prijazno vabljeni! — Našlo se je v samostanski dvorani: dvojne rokavice in ženska boa. Kdor je izgubil, naj se oglasi pri samostanskem vratarju.

Ij Krekova prosveta. Zveza uradnic in trg. nastavljenk priredi svoje redno predavanje jutri v sredo, dne 11. t. m. ob pol 8. uri zvečer. Članice, udeležite se zanimivega predavanja polnoštevilno in točno. Vljudo povabljen tudi članice drugih naših ženskih društev. — Odbor.

Ij Predavanje o »Hasanaginici« v društvu »Soča«. V soboto 14. t. m. predava v salonu »pri Levu« gospod profesor Josip Bašič o »Hasanaginici«, dramatisirani narodni baladi, ki se ravnokar predstavlja v tuk. dramskem gledališču. Brezdomno bo strokovnjaška razlaga zanimala posebno dramo obiskujoče občinstvo, ki je na to predavanje specijelno opozorjeno. Začetek ob pol četvetih zvečer. Vstop prost.

Ij Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani. Skupna pevška vaja se vrši v sredo.

dne 11. t. m. ob četrti na sedem zvečer. Koncert v nedeljo dne 22. in 23. t. m. Točno! — Odbor.

Ij Tečaj za obrtno knjigovodstvo v Ljubljani. Urad za pospeševanje obrti kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani namerava prirediti v juliju in avgustu 1923 tečaj za obrtno knjigovodstvo v Ljubljani, ki bo trajal vse delovne dni ob večernih urah. Ker je za ta tečaj še nekaj mest prostih, vabi Urad za pospeševanje obrti, da obrtniki-mojstri in pomočniki prijavijo svojo udeležbo takoj, najkasneje pa do 1. maja in sicer ustmeno ali pismeno v pisarni urada, Dunajska cesta št. 22, da dobe prijavnice listine v izpolnitve.

Ij Snaga v pekarnah. V ljubljanskih pekarnah se menda marsikje ne pazi dovolj na snago. V pecivu in kruhu dobi vedno kako nečistost, tje dni je neka stranaka dobila v zemlji kost, ki se je držalo še nekaj mesa. Obrtna oblast bi storila prav, ako bi strogo pregledala vse pekarnice in druge javne lokale, a to ne samo v svetih časih enkrat, ampak čim pogosteje.

Ij Mestni magistrat kot politična oblast naroča na podlagi določila § 1 dež. zakona št. 21 ex 1870, vsem posestnikom, uživalcem in najemnikom zemljišč na ozemlju mestne občine ljubljanske, da najkasneje do 15. aprila 1923 očistijo vse sadno in drugo drevje zaprednih gosenic in drugega mrčesa. Ako bi se kdo obotavljal navedena opravila izvršiti v zgoraj določenem roku, dala jih bo mestna občina izvršiti na njegove stroške in bi se vrhutek kaznoval v zmislu § 5 omenjenega zakona s globo do 100 Din v ponovnem slučaju do 200 Din oziroma z zaporom od 12 ur do 4 dni.

Ij Umrli so v Ljubljani: Anton Kušar, bivši posestnik, 75 let. — Vinko Pipan, čevljarjev sin, 18 mesecev. — Jurij Fajdiga, tovarn. paznik, 59 let. — Anton Hrovat, klobučar, 54 let. — Stanko Vodnik, mehanik, 24 let. — Joško Ravničar, inkasant, 50 let. — Ema Seidl, delavčeva hči, 12 let. — Ana Kastello, bivša šivilja, 30 let. — Henrik Premru, bivši konzul. sluga, 40 let. — Apolonija Majdič, hiralca, 48 let. — Ana Pavlin, žena dežnikarja in posestnika, 62 let. — Jakob Sarc, zidar, 45 let.

Ij Mlada tatca. 22 letna Angela Zagar je ukradla Mariji Sadler iz zaklenjenega kovčka zlato verigo in par čevljev. Vinku Skoku pa 27 bankovcev po 100 dinarjev. Sedela bode zato 6 tednov v težki ječi.

Ij Tatvina za Bežigradom. Ivan Štefe in Ivan Repovš sta Vinku Marinčetu in Josipu Metzlu ukradla 8000 kron in več drugih predmetov. Obsojena sta bila: Štefe na 5, Repovš pa na 3 mesece težke ječe.

Ij Poskušeni sameur. V nedeljo zjutraj ob pol 7. si je prerezal z britvijo vrat Ivan Kotnik, delavec v pivovarni Union. Na odredbo revirnega nadzornika Zajdelje so ga prepeljali v bolnišnico.

Ij Policijska kronika. Ponoči ob sobote na nedeljo so dozdaj še neznani vlomilci vlomili v prostore veletrgovine Čermak & Comp. na Kongresnem trgu. Vdrli so skozi okno, na katerem so pobili šipe in šli v pisarno. Tam so vlomili v veliko železno blagajno. Prvo steno so tako mojstrsko izdolbili, da so izmahnili vse zapahne in nato s lahkoto odprli prva vrata. Vlomili so tudi v tresor in odnesli iz njega približno 56.000 kron. Med svojim »težkim« delom so se gospodje vlomilci krepčali s sardinami, s konjakom in maraskinom, s sladko čokolado so si sladili grla in so gledali na to, da se niso oplažili. Veletrgovka je imela v soboto v tresorju na 1.200.000 kron denarja, ki ga je na srečo naložila v banki. Vlomilcem je policija že za petami. — Kriminalna policija je aretirala nekoga šoferja, ker je prodajal avtomagnet »Bosch Type ZR 4« vreden 20.000 K in 2 kolesni zračni cev. Lastnik ukrađenega magneta naj se javi v I. kriminalnem oddelku. — Poročali smo o slučaju naglo umrle postrežkinje Vidger. Pri obdukciji v soboto popoldne je sodnijska komisija nedvomno ugotovila, da je Vidgerjeva umrla vsled otrpjenosti možganov. — Korušina na Glineah je bil ukraden suknjič, v katerem je imel 1200 K denarja. — Bančnemu slugi Francetu Mehkocu v Prešernovi ulici je bilo ukradeno 8000 K vredno kolo. — Sobnemu slikarju Francetu Zoretu je bilo ukradeno kolo »Styria«, vredno 6000 K. — Na glavnem kolodvoru je bila ukradena kleparju Ivanu Jerančiču listnica, v kateri je imel 800 K denarja in več za njega važnih listin.

Učiteljski vestnik.

Kamniška podružnica Slomškove zveze zboruje v soboto 14. t. m. v Komendi in Društvenem domu. Pričetek ob 10. uri. Dopoldne predavanje, po skupnem kosilu (priglasite društvenemu predsedniku K. Igliču, p. Dob-Domžale do 12. t. m.) ogled lončarske obrti. — Ob neugodnem vremenu ta dan se pa vrši zborovanje prihodnjo soboto, t. j. 21. aprila ob istem času in na istem mestu.

Prosveta.

pr Praktični sadjar. Zbirka najvažnejših sadjarskih nauk za praktične sadjarje. Pojasnjena s 24 barvanimi prilagami in 92 slikami v tekstu. Po »Slovenskem Sadjarju« priredil M. Humeč, višji sadjarski nadzornik v Ljubljani. Založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena za vezano knjigo znaša za naročnike, ki se oglase pred koncem meseca junija, znaša samo 120 Din. Prava cena za obsežno in bogato ilustrovano knjigo je nad četrtinko višja. Ta potrebna knjiga je zelo lepo opremljena. Knjiga je namenjena sadjarjem in začetnikom, ki streme po napredku in iščejo praktičnih navodil in pojasnil v najvažnejših sadjarskih vprašanjih. Knjiga je velikega pomena za naše gospodarske smernice in važna za ono

gospodarsko panogo, ki je pri nas večkrat zelo zanemarjena.

pr Nacionalizacija del ruskih književnikov. Sovjetska vlada je izdala dekret, da se ima kot državni monopol smatrati izdajanje del sledečih pisateljev: Aksakova, Gogolja, Garšina, Gribojedova, Gončarova, Dostojevskega, Dobroljubova, Ključevskega, Korolenka, Koljčova, Krylova, Nekrasova, Ostrovskega, Puškina, Ljeskova, Majkova, Pomjalovskega, Saltykova, Tolstega, Turgenjeva, Tjutčeva, Fonvizina, Feta, Cernyševskega, Čehova in še drugih menj znamenitih.

Narodno gledališče.

OPERA.
Torek, 10. aprila: TOSCA. Gostovanje gdčne. Hane Pirkove. — Red A.
Sreda, 11. aprila: JANKO IN METKA. — Red B.
Četrtek, 12. aprila: RIGOLETTO. — Red E. Petek, 13. aprila: PLESNI VEČER. — Izv. Sobota, 14. aprila: CAROSTRELEC. — Red C.
Nedelja, 15. aprila: JANKO IN METKA. — Izven.

DRAMA.
Sreda, 11. aprila: OTOK IN STRUGA. — Red C.
Četrtek, 12. aprila: OTHELLO. — Red D. Petek, 13. aprila: IDIJOT. — Red A.
Sobota, 14. aprila: HEDDA GABLER. Gostovanje gdč Marije Vere, članice Narodnega gledališča v Belgradu. — Red B.
Nedelja, 15. aprila: Popoludne ob treh UGRAB-LJENE SABINKE. — Izven.
Zvečer ob osmih HEDDA GABLER. Gostovanje gdč Marije Vere, članice Narodnega gledališča v Belgradu. — Izven.
Ponedeljek, 16. aprila: HEDDA GABLER. Gostovanje gdč Marije Vere, članice Narodnega gledališča v Belgradu. — Red C.

Gostovanje gne Hane Pirkove v Tosci. Gna Hana Pirkova, članica slovaškega Narodnega gledališča v Bratislavi, gostuje na našem opernem odru še drugič v naslovni vlogi Puccinijeve opere »Tosca« v torek, dne 10. aprila. Pri tej predstavi pojó »vigo Cavaradosija g. Šimenc, vlogo Scarpije g. Bašaban in vlogo cerkovaika g. Zupan. — Red A.
Gostovanje Marije Vere v ljubljanski drami. Ga Marija Vera, članica Narodnega gledališča v Belgradu gostuje v ljubljanski drami v soboto, dne 14. t. m., v nedeljo, dne 15. t. m. in v ponedeljek, dne 16. t. m. Nastopi v naslovni vlogi Ibsenove drame »Hedda Gabler«. Sobotna predstava (14. t. m.) se vrši za red B, nedeljska (15. t. m.) za izven in ponedeljska (16. t. m.) za red C. Abonent ostalih redov so to gostovanje že imeli.

Zdravstvo.

Zdravstveni odsek za Slovenijo v Ljubljani pripravlja javna ljudska zdravstvena predavanja, na podlagi kinematografskih slik s lastnim kino-aparatom. Različne bolezni se čedalje bolj širijo med ljudstvom, čim bolj se razvija industrija in obrt. Prvo mesto med vsemi zavzema jetika, ta ljudska kuga modernega časa. Pa tudi spolne bolezni in vse vrste drugih nalezljivih bolezni kužijo in ugonablajo velik del prebivalstva. Vse varnostne odredbe, ki jih zdravilniki in oblasti odreja, nimajo in ne bodo imele uspeha, dokler ne bodo našle razumevanja med ljudstvom. Kajti najvažnejši činitelj pri vseh odredbah a omejitve razširjanja teh ljudskih bolezni je ljudstvo samo. Če ono razume, zakaj se predpisuje tako in ne drugače, zakaj se n. pr. v zaprtih prostorih ne sme pljuvati na tla, bo to tudi izvrševalo. Če pa tega ne umeva, se mu zdi vse le sekatura in prazno besedičenje. — Vzbuditi med ljudstvom razumevanje za javno zdravstvo, za varnostne predpise zdravnikov in oblasti, je mogoče le s sistematičnim poukom. Cim preje se začne s tem poukom, tembolje. Ze otroka, ko shodi, je treba učiti na čistoto, nadaljevati je treba pouk o zdravstvu v šoli in potem v javnem življenju. Vspehi bi pri tem sigurno ne izostali. Marsikaj se je v tem oziru že storilo, pa žalibog še vedno ne zadosti, manjka delavcev in sredstev. Zdravstveni odsek si je stavil v program posvetiti vse moči prosveti ljudskega zdravlja, prirejati v vseh krajih poučna zdravstvena predavanja s slikami na lastne stroške. Zaveda se ogromnega dela, ki ga pri tem čaka, pa s sistematičnim in vztrajnim delom ter s pomočjo oblasti in posameznikov upa to doseči. — Posebne pozornosti potrebujejo industrijski in obrtni kraji, ki so najbolj ogroženi, ker vladajo slabe socialne razmere in je zbog tega pouk ljudstva tem najpotrebnejši. — Načrt za organizacijo predavanj je že izvršen, podrobna organizacija se bo vršila sproti. Za ljubljansko okolico na primer je predvideno trideset krajev, kjer naj bi se predavalo. V vseh teh krajih prevladuje delavsko ljudstvo ter mali obrtniki in kmetovalci. In ti so predvsem ona zemlja, kamor naj seme pade in vzklje! — Pozivljam vse, ki vam je blagor naroda na srcu — in blagostanje naroda je nemogoče brez njegovega zdravlja — da ob škasu, ko bo naznanjeno predavanje za vaš kraj, skrbite za dobro udeležbo. — Sanitetni šef: Dr. Katičič.

Poslano.*

NA NASLOV POKRAJINSKE UPRAVE V LJUBLJANI.
V Belokrajini, na veleposestvu Emanuela Kühnel v Gradacu živi neki češki žid z imenom Jožef Hofmann, človek zelo dvomljive preteklosti. Že leta in leta se klati po Sloveniji brez pravih osebnih dokumentov in večno sanja in govori o navideznih milijonih, kupuje rudokope, gozde in veleposestva, pri tem pa lovi v svojo mrežo lahkovorne ljudi, ki končno postanejo njegove žrtve. Zapisan v nekatera narodna društva, izrablja ista v dokaz svojega slovanstva, katero mu služi v dosegu njegovih nečistih namenov, s druge strani pa zopet zmerja naše ljudi s »Windische Hunde« in »jugoslovanske barabe« ter govori povsod nemško. Dobro mi je znano, kaj je Hofmann delal na Kozjem (Štajersko) in kako so ga kmetje preganjali. Tudi mi je dobro znano, kako je moral kot zagrizen Nemec po prevratu Mokronog zapustiti, ker niso tam marali, da bi jih Hofmann še dalje osrečeval s svojimi milijoni. Kot kralj črnega dijamenta in stokratni milijonar vara danes češki žid Jožef Hofmann naše ljudstvo po Belokrajini, da jo hoče osrečiti. Moram priznati, da ima Belokrajina do sedaj za pustolovščine Jožefa Hofmanna rodovitna tla. Leta 1921 je ustanovil v Crnomlju premogokopno družbo »Belokrajina« in se mu je posrečilo vjeti v svojo mrežo neke Čeha iz Prage in na žalost tudi mene. Dve leti je vlekel Hofmann Čeha za nos in molzel od njih denar, a v premogokopu na Kanizariji pa ni prav ničesar naredil. Ko so Čehi nekoga dne prišli iz Prage v Crnomelj, da se prepričajo, kako Hofmann napreduje, so dobili takoj na prvi pogled vtis, da imajo opravka z navadnim špekulantom in ne podjetnikom. Omeniti moram, da je pustil Hofmann posekati v bližini premogokopa najlepše smreke in hraste ter jih prodal tukajšnjim lesnim trgovcem. Če bi bil on res podjetnik, ne bi posekanega lesa prodal, ampak bi istega porabil kot janski les. Danes toži premogokopna družba »Belokrajina« Hofmanna za milijone odškodnine in premogokop na Kanizariji stoji popolnoma zapuščen, zanemarjen ter nam nudi žalostno sliko gospodarstva češkega žida Jožefa Hofmanna. Ko je Hofmann uvidel, da je na Kanizariji svojo vlogo končal in da mu v Crnomlju ni več obstanka, je izginil in se naselil v Gradacu, kjer se je podal v nove dobičkanosne pustolovščine. Kar se ni posrečilo mnogim, se je posrečilo češkemu židu Jožetu Hofmannu, da je na predzren način izvil podpis od graščaka Emanuela Kühnel v Gradacu in kupil od njega veleposestvo z gozdovi. Ko je graščak Kühnel, starček pri 83 letih pozneje spoznal, da ima opravka z velikim pustolovcem, je takoj izjavil, da pogodbe ne prizna, ker ga je Hofmann prestrašil, da mu od veleposestva vsled novih drakonskih agrarno-reformnih odredb ne bo več kakor 1—2 milijona kron ostalo in vse drugo da se mu bo odvzelo. Da prevari Hofmann javnost in da pospeši čim hitrejšo rešitev svoje prošnje pri vladi, je razbobil, da kupuje Kühnelove gozdove za janski les za premogokop na Kanizariji, kar je bilo pa vse skupaj le navadna laž in pesek v oči, ker vsakemu je dobro znano, da v premogokopu »Belokrajina« Hofmann nima nobene besede več. Kakor smo se veselili, da bo v revni in od davno zanemarjeni Belokrajini zasijalo solnce sreče, da se bo povzdignila industrija, ko bo kralj črnega dijamenta in stokratni milijonar češki žid Jožef Hofmann odprl premogokop na Kanizariji, tako smo sedaj vsi razočarani, ker smo spoznali, da imamo opravka z navadnim pustolovcem. Med tem sedi danes pustolovec Jožef Hofmann mirno in brezbržno v Gradacu, do bro pije in je na račun lahkovernih ljudi, vjetih v njegove mreže, preklinjajo kmetje na Kozjem Hofmanna, v Mokronogu pa raste trava po rudokopu in pastirji pasejo krave, a v premogokopu na Kanizariji pri Crnomlju gnijejo barake, rjavijo stroji za vrtnje, razpada opeka — brezmiselno zabiti milijoni tuje denarja! Nili to zločinstvo prve vrste na telesu našega naroda, na takšen način okodovati narodne interese, ubijati in diskreditirati našo narodno imovino? Če pride veleposestvo Gradac v roke češkega žida Jožefa Hofmanna, bo dočkal Gradac isto usodo kakor Kozje, Mokronog in Crnomelj-Kanizarija. Hofmann vara oblasti in uradništva, kako je v Belgradu vplivna oseba, kako je on pil bratovščino z ministri v Belgradu in kako razpolaga z nešteti milijoni, pri tem pa se nesramno laže: »Ich muss di Spitze der Behörden aushalten«. Kaj bodo na to rekli vodje oblasti? Zelo je zanimivo, da je pustolovec češki žid Jožef Hofmann vjel v svojo mrežo tudi bivšega pokrajinskega namestnika Ivana Hribarja, ki je letal za njega v Belgrad in tam mešetaril za gozde graščine Gradac. Končno pa vprašam, zakaj se Jožef Hofmann kot češkoslovaški državljani skriva pred svojim konzulatom v Ljubljani? Zakaj nima on češkoslovaškega potnega lista? Od katere oblasti in na podlagi katerih državljanških dokumentov je dobil baje Hofmann naš potni list, s katerim hodi nemoteno po naši državi in čez mejo? Apeliramo na pokrajinsko upravo, da energično pozove češkega žida Jožefa Hofmanna k redu in da temu staremu pustolovu in izkoriščevalcu naših narodnih interesov, našega narodnega gospodarstva, pokuže vrata iz naše države, ker je že konec naše potrpežljivosti v Belokrajini.

Toliko za danes tudi vsem onim nesrečnejšem, ki bi hoteli sklepati z Jožefom Hofmannom kakšne kравje kupčije.

Crnomelj, dne 8. aprila 1923.
Mr. Ph. Spiro Vrankovič, lekarnar in prizadeti.

Poizvedovanja.

Našla se je v nedeljo v Ljubljani mala žepna ura. Kdor jo je zgrabil, naj se oglasi v Prisojini ulici št. 3, stanovanje 3a, pri g. Kristanu.

Kdor je izgubil v nedeljo manjšo vsoto denarja, naj se oglasi v Zalokarjevi ulici 13 pri Hermannu Rodmanu.

Izgubila se je ženska ura od gostilne Košak do Resljeve ceste. Pošten najditelj se prosi, da jo vrne v Dalmatinovi ulici 7/III, desno.

Našel se je ključ od železne blagajne. Dobi se pri oskrbništvu graščine na Kodeljevem.

Dotični gospod, ki mi je v nedeljo med 7. in 8. uro v kleti I. del. kons. društva v Zvezdi edesdel dežnik, se opozarja, da ga takoj odda natakarič v kleti, sicer bom proti njemu postopal sodnim potom, ker je poznan. — I. S.

Meteorološko poročilo.

Ljubljana 306 m n. m. v. l.					
Čas opazovanja	Barometer v mm	Termometer v C	Psuhrom. dif. v C	Nebo, vetrovi	Padavine v mm
8.4. 21 h	729.3	4.3	1.3	sneg —	—
9.4. 7 h	729.4	4.5	1	sneg —	—
9.4. 14 h	728.6	5.6	0.7	dež —	—

BERSON
GUMENE PETE IN GUMENE POTPLATE
ceneje in trajnije se kakor usnani
Najbolja varstva proti viagi i mrznici

Fotografskega pomočnika

pozitiv in negativ — retouširanja, zmožnega tudi dobrega posnetka, SPREJME boljše atelije. — Ponudbe pod »FOTOGRAF 2013« na upravnishvo »Slovenec«.

SLUŽBE v Ljubljani išče pošten krojaški pomočnik

Nastopi takoj pod nizkimi pogoji. — Kje, pove upravnishvo lista pod številko 2045.

Dve boljše gospodični

sprijemem na stanovanje in hrano. Naslov pove uprava lista pod številko 2043.

GOSPODICA v 19. letu, izvršila štiri meščanske šole in trgovski tečaj, sprejme mesto blagajničarke

ali KONTORISTINJE; vodila bi tudi sama kako manjšo trgovino. Mesto sprejme tudi na deželi. — Ponudbe pod šifro: »POSTENA« na upravnishvo »Slovenec«.

ZANESLJIVEGA in MOČNEGA

hlapca

ki je tudi pri konjih vajen, najraje z dežele, sprejme tvrdka IVAN PERDAN v LJUBLJANI. 2038

PODJETNEGA

kompanjona

za krasno, prvovrstno mešano trgovino, v svrhu velike razširitve na drobno in na debelo ISCEM za TAKOJ! Potreben večji kapital. — Stanovanje na razpolago. — Ponudbe o velikosti kapitala na upravo lista pod »REDKA PRILIKA 2030«.

A. GREGL, električna brusilnica v Siskiu. ISCE prvovrstnega samostalnega

BRUSAČA

Nastopi lahko hitro. 2052

Dekle dobro vzgojeno, mlado, SPREJMEM za pospravljanje sob in k otrokom. — Naslov povedo v upravi »Slovenec« pod številko 2010.

Blagajničarko sprejmo takoj v večjo restavracijo. — Pisemne ponudbe pod: »Blagajničarka 2016« na upravo lista.

Dva dečka v 14 letu

lopega vedenja, Primorca, se želita izučiti ključavničarstva

ali kaj sličnega, pri poštenem, krščanskem mojstru, kjer bi imela stanovanje in hrano. — Pojasnila daje FR. PRINC, Poljčane, Stajersko. 1993

Službe išče vpojojen orožn. okr. stražmojster, večji slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, kot stavbnj pisar, oskrbnik, hišnik ali vratar ali kaj primernege. — Dopisi

UČENCA

močnega, zdravega, poštenih staršev, s primerno šolsko izobrazbo, ne pod 15 let starega, SPREJMO TAKOJ v trgovini IGNAC ANDRAŠIČ, Kranj. Predstaviti se je osebno. 1951

Poniklanje!

SPREJEMAVA v poniklanje vsakovrstne predmete, kakor:

DVOKOLESA, OTROŠKE VOZIČKE itd. ter brušenje

vse vrste ZDRAVNIŠKIH INSTRUMENTOV in enako. — Dela izvršujeva po NAJNIZJIH CENAH. — Se priporočava

ABERŠEK in DRUG

Poljanska cesta št. 13, Ljubljana.

PRODAN nekaj še dobro ohranjenega pohištva.

Pisemna vprašanja na upravo lista pod šifro »UGODNA CENA«.

Sobo!

ISCEM eno ali dve SOBI s separatnim vvhodom, tudi v I. nadstropju, v bližini pošte, proti dobri nagradi. — Ponudbe pod šifro: »SOBA« na Anončni zavod DRAGO BESELJAK in DRUG, Ljubljana, Sodna ulica številka 5. 2021

OBVESTILO.

Obveščam slavno občinstvo, da

kupujem stare OBLEKE, ČEVLJE, POHIŠTVO itd.

Grem tudi na dom. — Dramé Martin, Ljubljana, Sv. Jakoba nabrežje številka 29.

Velik vrt

ograjen ODDAM TAKOJ v NAJEM. — Naslov pove upravnishvo »Slovenec« pod šifro »VRT 2048«.

Stanovanje oddam

V NAJEM. Obstoja iz velike sobe in kuhinje s pritliklinami. Pogoji: 20.000 do 30.000 DINARJEV POSOJILA na posestvo proti vključbi na novo hišo. — Ponudbe se prosijo na upravnishvo »Slovenec« pod šifro »UGODNOST«. 2044

Promenadne čevlje

za DAME, boljše, lepše in ceneje kakor v trgovinah, dobite pri JANKO KOS, čevljar, Rožna dolina pri Ljubljani.

Prodaj hišo

veliko gospodarsko poslopje, pripravno za obrtnike, 15 minut od Ljubljane. Kupec dobi lahko celi pridelek od 17 jehov uliv in travnikov. — Naslov v upravi »Slovenec« pod številko 2040.

Stara strešna opeka

je napredaj pri IVAN N. ADAMIČ, vrvarna, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 31.

Naprodaj je parcela

na ljubljanski periferiji ob državni cesti. — Naslov pove upravnishvo »Slovenec« pod številko 2051.

KUPIM

vsako množino SMREKOVH, HOJKOVH, BOROVH ali MESCENOVH DEBEL od 20 cm za žago. — Ponudbe prosim na upravnishvo »Slovenec« pod šifro: »DEBLA 2033«.

Lahko, rabljeno, dobro ohranjeno dvovprežno

kočijo kupimo.

Naslov s navedbo cene je sporočiti na upravnishvo lista »Slovenec«. 2035

Mlin naprodaj

trije pari kamnov, kompletna oprema, na stalni vodi, z lepim stanovanjem, na lepem in prometnem kraju. — Naslov v upravi »Slovenec« pod številko 1994.

Enonadstropna vila

popolnoma renovirana, z vrtom, v središču Ljubljane, SE UGODNO PRODA. — Ponudbe na poštini predal 126, Ljubljana I. 1937

Malo hišo

vzamem v najem event. s trg. lokalom, v okolici Ljubljane, ob železniški postaji. — Ponudbe pod A. H. 12 na upravnishvo »Slovenec«.

GOSPOD se sprejme na dobro domačo hrano in stanovanje. Poizve se Hirska ulica 19/II, desno.

Kuharico, pošteno, snažno, nosljivo, sprejemem takoj. — Naslov v upravnishvo »Slovenec« pod številko 2009.

Krasno posestvo

na periferiji mesta Ljubljane je pod zelo ugodnimi pogoji NAPRODAJ. Obstoja iz dveh enonadstropnih hiš s vsemi pritliklinami. Dalje je prostorna trgovina s pisarno, obširno skladišče, lep velik hlev, prostor za spravljane voz in sena ter nekaj vrta. Prostor zelo ugoden za kako večjo obrt. Naprodaj sta tudi posamezni hiši. — Naslov povedo v upravnishvu »Slovenec« pod številko 1962.

Prodaj

stavnene parcele

v središču in na periferiji mesta. Ponudbe pod »UGODNA CENA« na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica številka 5. 1953

Močne cefirje

za sajenje v najnovejših vzorcih priporočajo A. & E. Skaberne Ljubljana. Mestni trg 10.

Zaradi selitve

PRODAM enonadstropno villi podobno hišo, pred 12 leti zidano, s circa 2000 m² obsežnim vrtom in malim gospodarskim poslopjem, 8 minut od Glavnega trga mariborskega oddaljeno, za nizko ceno. Kupec tekom 1 meseca stanovanje, obstoječe iz dveh sob in pritliklin, na razpolago. — Slike in drugi pogoji pri An. zav. DRAGO BESELJAK in DRUG, Ljubljana, Sodna ulica številka 5.

!!! AUTO !!!

BENCIN OLJE MAST PNEUMATIKA VSA POPRAVILA IN VOZNE Le prvovrstno blago in delo po solidnih cenah nudi JUGO-AUTO d. z. o. z. v Ljubljani.

PRODAM

pred 8 leti zidano, elegantno, komfortno vilo z lepim vrtom

v Ljubljani. Kupec celokupno stanovanje, obstoječe iz 7 sob in pritliklin, meseca naja na razpolago. Ponudbe pod šifro: »SELITEV« na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ul. 5.

NAPRODAJ JE pred 17 leti zidana

krasna vila

z VELIKIM VRTOM v Ljubljani za PRIMERNO CENO. Kupec je stanovanje, obstoječe iz 3 sob in pritliklin, takoj na razpolago. — Ponudbe pod šifro: »TAKOJSNO STANOVANJE« na Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Sodna ulica številka 5. 1954

Jumperji, pletene jopice

vedno zadnja novost

A. SINKOVIC naslednik R. SOSS Ljubljana, Mestni trg 19.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Objava 4 dinarje.)

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE Ivan Bogataj, koočes. elektrotehnično podjetje, Sv. Petra cesta 30.

KLEPARI:

Remžgar & Smerkol, Florijanska ul. 13. Produktivna zadruga kleparjev, inštalaterjev, koflarjev in krovcev v Ljubljani, Kolodvorska ulica številka 28. Korn T., Poljanska cesta številka 8.

MEHANIČNA DELAVNICA:

pisalne, računske, razmnoževalne in druge pisane stroje popravlja in prenavlja Ludovik Baraga, Šelenburgova ulica 6/1.

PARNA PEKARNA:

Jean Schroya nasled. Jakob KAVČIČ, Gradišče številka 5.

STAVB. IN GALANT. KLEPARSTVO: Ferenc & Fuchs, Ljubljana, Mirje številka 2.

SPEDIČIJSKA PODJETJA:

»Orient« d. d., Sodna ulica 3, Tel. 463. Ranzinger R., Cesta na juž. železn. 7-9.

TROOVINA Z ŽELEZNINO:

Sušnik A., Zaloška cesta št. 21, Ljubljana

TROOV. Z DEŽNIKI IN SOLNČNIKI:

Mikuš L., Mesni trg 15.

TROOV. Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM:

Fran Erjavec, pri »Zlati lopatic«, Valva-zorjev trg številka 7.

ZALOGA POHIŠTVA:

F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta številka 17.

Naprodaj je

HIŠA

v Ljubljani, Poljanska cesta št. 13, trinadstropna, z vrtom. — Več se poizve v pisarni odvetnika dr. D. MAJARONA v Ljubljani, Miklošičeva cesta številka 18. 2012

Industrijalci, pozor!

Prodaj v Spodnji Siskli, tik glavne proge stavbeno parcelo 2000 m²

za UGODNO CENO. Ponudbe pod šifro: »Prilika možnost za izpeljavo industrijske proge na Anončni zavod Drago Beseljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica 5.

1^a pol zrcalno steklo, 4. 5. 6. mm debelo.

1^a češke steklene plošče, znamke »Vitrea«

nadalja porcelansko, prešano in drugo steklo

svetilke in kameno posodo prodaja

na ceneje

WEISS I DRUG d. d., Zagreb

Paromlinska cesta

Telefon br. 24-47

IVAN KACIN, Gorica,

Via Carlo Favetti 6.

Izdeluje vsakovrstne harmonije po amerik. sist., popravlja in uglašuje cerkvene orglje, glasovirje. V zalogi ima vedno IZDELANE HARMONIJE, glasovirje, violine, mandoline, kitare, strune za glasovirje, klaviro, svečnike, usnje, sukno, celuloid, klaviature, jezike za harmonije, piščalke za orglje. Lastni stroj za izdelovanje strun za brde in glasovirje. Prodaja tudi na obroke! — Zahtevajte cenik!

Domača svinjska mast 1^a, garant. čista

v SODIH po 200 kg, v DEŽAH po 50 in 100 kg, v DOZAH po 1, 8 in 10 kg dobava dokler traja zaloga, brezobvezno po Din 40.— za kg, pri večjem odjemu Din 39.— za kg, franco tovarna, brez embalaže, TVRDKA

»GLOBUS«, konzervne tovarne VRHNIKA, SLOVENIJA.

Ivan Zakotnik

mesni tesarski mojster Ljubljana, Dunajska cesta 46. Telefon št. 379. Telefon št. 379.

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopn. os. ločenice, paviljoni, verande, lesene ograje it.

Gradba lesenih mostov, Jezov, mlinov. Parna žaga. Tovarna furnirja.

Posestniki novih stavb

se vljudno opozarjajo na našo veliko izbiro nižje navedenih predmetov, kateri pridejo pri urejevanju novih stanovanj v pošte in sicer: Velika izbira preprog, vseh vrst iz volne, jute, kokosovega vlakna in linojele, umetniško izdelanih zastorov na kose in metre, Moketi in gobelini za prevleko otoman in divanov, Platno za rolete in verande. Različno posteljno perilo, kakor rjuhe brez šiva, gradl za žimnice in blazine, pernice, flanelaste in volnene odeje, šivane odeje iz klota, kretona, volne in svile.

Cene primerne.

Postrežba solidna!

A. & E. Skaberne, Ljubljana

Mestni trg 10.

Dva para lepih konj,

od 4- do 5-letnih, porabnih za tek in srednje težke vožnje,

dve polkriti kočiji,

1 športni enovprežni voz-ter različna prsna vprega in komati. 2 težka plateau voza in 1 kason, prodaja po ugodnih cenah tvrdka BREZNIK & FRITSCH, trgovina z železom v Ljubljani.

Nelzproсна smrt nam je iztrgala preljubо soprogo in nepozabno mater, osiroma stavo mater in taščо, gospo

Antonijo Tomšič

nadučiteljevo soprogo

ki je po dolgem, usodepolnem trpljenju dne 8 aprila 1923, ob pol 4. uri zjutraj v 58. letu nadčloveškega žrtvovanja, za svojo toli ljubljeno družino, za vedno zaspala. Pogreb se vrši v torek, dne 10. aprila ob pol 5. uri popoldne iz niže žalosti v Vrbiu na pokopališču v Žalcu.

VRBJE-CELJE, dne 8. aprila 1923.

Josip, nadučitelj v p., sonrog.

Aloja Poljšak, strok. učitelj, zet, Helena, roj. Zgonc, snaha, Sančica, Zoran, vnuka.

O. ga, por. Poljšak, Dr. Josip, vladni koncipist, Gvrl, uradnik, Stanke, mediciner, otroci.